

थिमी टाइम्स

Thimi Times Weekly

साप्ताहिक

फिजियोथेरापी सेवाको
लागि होम सर्भिस

सम्पर्क नं. ९८४९७३२६९७,
०१-६६३३६५२ मध्यपुर
थिमी-४

वर्ष १८

अङ्क ०५

ने.सं. ११४४

साउन ३० गते बुधवार, २०८१

14 Aug. 2024 Wednesday

पृष्ठ ८

मूल्य रु १०/-

विश्व आदिवासी दिवससँगै फोनिजको रजत समारोहमा सम्मान कार्यक्रम सम्पन्न

काठमाडौं । ३० औं विश्व आदिवासी दिवसको मूल समारोहमा नेपालको संविधानमा व्यवस्था भएको विशेष, संरक्षित र स्वायत्त क्षेत्र कार्यन्वयन गर्न आदिवासी अगुवाहरूले विशेष जोड दिएका छन्। नेपाल प्रजा प्रतिष्ठानको सभाहलमा आयोजित मूल समारोहमा बोल्ने अधिकांश वक्ताहरूले आदिवासीको अधिकारका सवालमा संविधानमा

व्यवस्था भएको व्यवस्था कार्यन्वयन गर्न माँग गर्दै विशेष, संरक्षित र स्वायत्त क्षेत्रको सन्दर्भलाई मूल विषय बनाएका हुन्। नेपाल आदिवासी जनजाति महासंघले दिवसको मूल नारा नै 'संविधानप्रदत्त आदिवासीको विशेष, संरक्षित र स्वायत्त क्षेत्र कार्यन्वयन गर' भन्ने बनाएको थियो। समारोहमा अध्यक्षको आसनबाट

महासंघका अध्यक्ष गेल्जे लामा शेर्पाले संविधानमा भएका कतिपय व्यवस्थाहरू कार्यन्वयन नभएका कारण आदिवासीहरूमा निराशा र आक्रोश देखिएको बताए। उनले संविधानको मर्म र भावना विपरित समानुपातिक र समावेशी प्रावधानलाई विस्कृत बनाइएको आरोप लगाए। विपन्न र सीमान्तकृत मधेशीको काठोबाट विनोद चौधरीलाई प्रतिनिधि सभामा पठाइएको र अन्य कतिपय आरक्षित सिटमा नेताका आफन्त र पैसामा चलखेल गरिएको आरोप लगाए। 'एकातिर संविधानमा भएका व्यवस्थाहरू कार्यन्वयन गरिएका छैनन् भने अर्कोतिर संविधान संशोधनका नाममा भएका अधिकार कटौति गर्न खोजिएको छ।' महासंघका अध्यक्ष शेर्पाले भने -'मातृभाषा प्रयोग गर्न पाउने

आदिवासीको मौलिक हकको कार्यन्वयन पनि हुन सकेको छैन।' नेपालका आदिवासी जनजातिहरूले पहिचानको लडाईं जारी राखेको बताउँदै १ नम्बर प्रदेशमा कोशी नामाकरण अस्वीकार्य रहेको दोहोर्‍याए। उनले आदिवासी जनजाति महासंघले अधि सारको माँग र मुद्दाको सम्बोधन नभए कडा कदम चाल्ने पनि चेतावनीसमेत दिए।

कार्यक्रममा प्रमुख अतिथि रहेका उपप्रधान तथा शहरी विकास मन्त्री प्रकाशमान सिंहले संविधान संशोधन राम्रो बनाउनका लागि गर्न लागिनेको बताउँदै अहिले भएको आदिवासीको अधिकार कटौति नगरिने बताए। उनले संविधान जारी भए पछि कतिपय प्रावधानहरू कानुन बन्न नसकेर कार्यन्वयन हुन

बाँकी पेज ७ मा

मेय् प्वा: खनेगु जात्राले निरन्तरता पाउँदै

भक्तपुर । मध्यपुर थिमिको 'येया पुन्हिया मेय् प्वा: खनेगु जात्रा'ले निरन्तरता पाउने भएको छ। यसवर्ष मध्यपुर थिमिका वासिन्दा विरेन्द्रभक्त श्रेष्ठले मेय् प्वा: खने (जिब्रो छेडाउने) भएको छ। उनले जिब्रो छेडाउन लागेको यो तेस्रो पटक हो। यसअघि पहिलो पटक २०७४ सालमा जिब्रो छेडाएर लोप हुन लागेको जात्रालाई पुनर्जिवित दिएको

थियो। उनले दोस्रो पटक २०७९ सालको येया पुन्हिया मेय् प्वा: खनेगु जात्रामा जिब्रो छेडाएर जात्रालाई निरन्तरता दिएको थियो।

मध्यपुर थिमिमा आश्विन शुक्ल पूर्णिमाको दिन अर्थात इन्द्रजात्राको भोलिपल्ट साँझ स्थानीय वासिन्दाको जिब्रो छेडाएर 'येया पुन्हिया मेय् प्वा:

बाँकी पेज ७ मा

पेशासँगै अनुशासित हुनुपर्छ-बिजुक्छे

भक्तपुर । नेपाल मजदुर किसान पार्टीका अध्यक्ष नारायणमान बिजुक्छे रोहितले पेशासँगै अनुशासित हुनुपर्ने बताएको छ। निओ फ्युजन स्कुल अफ कम्प्युटरले शनिबार आयोजित १९ औं प्रमाणपत्र, प्रशंसापत्र, अभिनन्दन, पुरस्कार वितरण तथा सांस्कृतिक कार्यक्रममा अध्यक्ष बिजुक्छेले जुनसुकै क्षेत्रका विज्ञ भए पनि पेशासँगै इमान्दारिता, नैतिकता, सदाचार अहिलेको आवश्यकता भएको बताएको हो।

उनले अनुशासन भएन भने जस्तोसुकै विज्ञताको खास अर्थ नहुने बताउँदै आजको युवा पुस्तालाई पेशाप्रतिको इमान्दारिता र अनुशासनको महत्त्व बुझाउनुपर्नेमा जोड दिए। बागमती प्रदेशका सांसद सुरेन्द्रराज गोसाइँले आफूले सिकेको सीपमा दक्ष भई स्वदेशमै काम गर्नुपर्नेमा जोड दिए। भक्तपुर नगरपालिकाको उपप्रमुख रजनी जोशीले नयाँ

पुस्तामा मेहनतको महत्त्वबारे चर्चा गरे।

कार्यक्रममा नि:शुल्क तालिमका प्रशिक्षकहरूलाई पुरस्कार वितरण गरिएको थियो। जस अनुसार हाउस वाइरिङका कृष्णप्रसाद तुर्तुर्तु, पत्रकारिताका रेणु त्वानाबासु, मोवाइल मर्मतका दिपेश लागे, व्युटी पार्लरका सनिशा कोजु, धिमे बाजाका उगेन बोयजु, धाँ बाजाका सविन लेवा, नृत्यकलाका लक्ष्मी तामाङ, गितारका सुमिता वनमाला र इन्टरियल डिजाइनका एर्निजला याकामीलाई सम्मान गरिएको थियो। यसैगरी नेपालको ख्याती प्राप्त पौभा कलाकार सूर्यबहादुर चित्रकार, १५ वर्ष निरन्तर प्रशिक्षक रहेबापत राधा व्याञ्जु र स्वतन्त्र पत्रकार कृष्ण किशोरीलाई पनि सम्मान गरिएको थियो।

निओ फ्युजन संस्था सन् २००६ मा स्थापना भएको हो। संस्थाले स्थापनाकालदेखि नै विभिन्न विषयहरूमा युवाहरूलाई

बाँकी पेज ७ मा

अंग प्रत्यारोपण सेवा सातै प्रदेशमा विस्तार गर्दै लगिने-स्वास्थ्यमन्त्री

भक्तपुर । आज अगष्ट १३ अर्थात् विश्व अंगदान दिवस। भक्तपुरको दुधपाटीस्थित शहीद धर्मभक्त राष्ट्रिय प्रत्यारोपण केन्द्रले आज विश्व अंगदान दिवसको अवसरमा एक कार्यक्रम आयोजना गर्‍यो। उक्त कार्यक्रमको उद्घाटन स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्री प्रदिप पौडेलले गर्नुभयो।

प्रमुख अतिथि पौडेलले अंगदाता परिवारहरूलाई सम्मानपत्र हस्तान्तरण गर्दै भक्तपुरलाई अंग

प्रत्यारोपणको केन्द्र बनाई सातवटै प्रदेशमा यसका उपकेन्द्रहरू सञ्चालन गर्ने उद्घोष गर्नुभयो।

सीमित स्रोतसाधन, पूर्वाधार र जनशक्तिबाट स्वास्थ्य क्षेत्रमा अधिक लाभ हासिल गर्न आवश्यक गृहकार्य भइरहेको बताउँदै उहाँले भक्तपुरस्थित अंग प्रत्यारोपण केन्द्र साँघुरो भएकोले उपयुक्त ठाउँमा स्थानान्तरणको लागि आवश्यक पहल भइरहेको बताउनुभयो।

बाँकी पेज ७ मा

थारू भाषाका कवितामा महिला हस्ताक्षरको परिचर्चा

काठमाडौं । 'हमार संस्कृति हमार स्वाभिमान, सक्कजे मिल्के बचाई आपन बचाई आपन पहिचान' भन्ने मूल नाराका साथ २०६९ साल माघदेखि सुरु भएको थारू साहित्य रचना वाचनको शृङ्खला ठुम्रा साहित्यिक बखेरीको १००औं भाग शताब्दिसम्म आइपुगेको छ।

यस अवसरमा नेपाल प्रजा प्रतिष्ठान र थारू लेखक सङ्घ नेपालको सहकार्यमा ठुम्रा साहित्यिक बखेरीको १०० औं शृङ्खलाको विमर्श गरिएको थियो। कार्यक्रममा थारूभाषा र साहित्यका युवाअध्येता भूमिका थारूले थारूभाषाका कवितामा महिला हस्ताक्षर विषयक कार्यपत्र प्रस्तुत गर्नुभएको थियो।

प्रजा प्रतिष्ठान देवकोटा सभाकक्षमा आयोजित यस विमर्श कार्यक्रममा बार्दियाली थारू विकास

मञ्च, चम्पन सांस्कृतिक समूह, वरधर रेस्टुरेन्ट, राष्ट्रिय थारू कलाकार मञ्च, निसराउ रूप प्रालि, जेनस इन्टरनेसनल प्रालि, अग्रासन थारू महिला समूह, यूनिफ थारू ग्रुप र न्यु जर्सी थारू कम्प्युनिटीलगायतका समाजिक सङ्घ संस्थाहरू समेत सहआयोजकका रूपमा रहेका थिए।

प्रमुख अतिथि नेपाल प्रजा प्रतिष्ठानका कुलपति भूपाल राईले व्यानर वाचन गरेर कार्यक्रमको समुद्घाटन गरेको थियो। उनले कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्दै आफ्नो टिमले प्रजा प्रतिष्ठान सन्हालेपछि आदिवासी, जनजाति, भाषाभाषीका भाषालाई प्राथमिकता दिएको बताउँदै भने, 'राष्ट्रिय कविता महोत्सवमा भाषिक रूपले काँविरूको उपस्थिति

बाँकी पेज ७ मा

अव्यवस्थित प्लटिङ्गले भक्तपुर डुबान

भक्तपुर । मनसुनको समय चलि रहेको छ, जसको कारण भक्तपुर डुबानको समस्या पनि बल्किएको छ। ठुलो वर्षा हुनासाथ भक्तपुर हुँदै बहने नदीहरूले आसपासका क्षेत्रलाई नियमित जसो डुबाउने गरेका छन् भने दुईदिन लगातार वर्षा हुँदा अन्य क्षेत्रमा पनि पानी पर्स्ने गरेको छ।

भक्तपुरमा ४ राजनीतिक दलका जिल्ला अध्यक्षहरूले भने भक्तपुर डुबानको मूल जड

अव्यवस्थित प्लटिङ्ग भएको बताएका छन्। नेकपा (एमाले) का अध्यक्ष वचन देउजा, नेकपा (माओवादी केन्द्र) का अध्यक्ष सुनिल गोठे 'वासु' त्यसैगरी राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीका सभापति रामेश्वर थापा र जनता समाजवादी पार्टीका अध्यक्ष राजाराम हुकुछुले शनिवार प्रेस सोसाइटी नेपालको अन्तरक्रियामा बोल्दै डुबानको मुख्य दोष अव्यवस्थित प्लटिङ्गलाई दिएका हुन्।

अव्यवस्थित प्लटिङ्गका

कारण भू-क्षय भई वगेको माटोले नदीको सतह पुरिएको, जङ्गल मासिदा जमिनले पानी सोस्न नसकेको, नदी मिचिएको र करिडरसमेत बनाउन नसकिएको भन्दै जिल्ला अध्यक्षहरूले सबै तहका सरकार मिलेर समस्या समाधानमा लाग्ने प्रतिवद्धता पनि प्रकट गरे।

सो अवसरमा एमाले अध्यक्ष वचन देउजाले वाढी पहिरो जस्ता प्राकृतिक विपत्तिको सामना गर्न सबै राजनीतिक दल एकजुट हुनुपर्नेमा जोड दिएका छन्। राजनीति पेशा नभई विशुद्ध समाजसेवा भएकोले जनताको कुरा आउँदा सबै राजनीतिक दल एक हुनुपर्ने उनको भनाइ छ।

जिल्लामा नेमकिपाले साथ नदिँदा हनुमन्तेको डुबानबाट बस्तीहरूलाई बचाउन नसकिएको

बाँकी पेज ७ मा

संसदको थाप्लोमा ३७ विधेयक, ओली सरकारले दिएन बिजनेस

ज्ञानु घिमिरे
काठमाडौं- प्रतिनिधि सभाका विभिन्न समितिमा रहेका १८ विधेयकमध्ये संसदमा एउटा पनि विधेयक नआएपछि प्रतिनिधि सभा सुनसान छ। प्रतिनिधिसभामा बिजनेस नभएको भन्दै पछिल्लो १५ दिनमा २ वटा मात्र संसद् बैठक बस्ने कार्यसूची छ। एउटा प्रतिनिधि सभाको बैठक साउन २१ गते बसेको थियो। अर्को बैठक साउन २९ बस्ने छ।

बैठकमा, कानून, न्याय तथा मानवअधिकार समितिबाट सर्वसम्मतिले पारित भएको सङ्क्रमणकालीन न्यायसम्बन्धी टीआरसी विधेयक प्रस्तुत गर्ने दलहरूबीच सहमति भएको छ।

कानून न्याय तथा मानवअधिकार समितिकी सभापति विमला सुवेदीले टीआरसी विधेयकमाथिको समितिको प्रतिवेदन प्रतिनिधि सभामा मंगलबार पेस हुने बताइन्।

कार्य व्यवस्था परामर्श समितिको बैठक बसेर संसद्को पाक्षिक क्यालेन्डर पारित गर्ने र ३० गतेदेखि टीआरसी विधेयकमा छलफल गर्ने कार्यसूची छ। तर ३१ र ३२ गते पनि संसद् बैठक बस्ने कार्यसूची छैन। कांग्रेस-एमाले नेतृत्वको सरकारले संसदलाई पर्याप्त बिजनेस दिन सकेको छैन।

सभामुख देवराज घिमिरेले सरकारसँग बिजनेस मागेका छन्। उनले प्रधानमन्त्री

केपी शर्मा ओलीलाई भेटेरै कुरा राखेका छन्। तर, सरकारले सदनलाई खासै वास्ता गरेको छैन।

सदनमा बिजनेस नपाएपछि सभामुख देवराज घिमिरेले विभिन्न समिति सभापति, संसदीय दलका प्रमुख नेताहरू, प्रमुख सचेतक र सचेतकसँग २१ गते संसद् सफिएपछि छलफल गरेका थिए। तर नेपाली कांग्रेसको केन्द्रीय समिति बैठक, नेकपा माओवादी केन्द्रको स्थायी समिति बैठक र जसपा नेपालको पनि केन्द्रीय कमिटी बैठक परेको कारण संसद् सुनसान नै भयो। न सांसदहरूले नै

बाँकी पेज २ मा

सिद्धार्थ सहकारीले मनायो १६ औं स्थापना

भक्तपुर । मध्यपुर थिमिको शंखधर चोकमा रहेको सिद्धार्थ बचत तथा ऋण सहकारी संस्थाले १६ औं स्थापना दिवस मनाएको छ । नेपाल बचत तथा ऋण केन्द्रीय सहकारी संघ (नेफस्कूनका)का अध्यक्ष चन्द्रप्रसाद ढकालको प्रमुख आतिथ्यतामा १६ औं स्थापना दिवस मनाएको हो ।

अध्यक्ष ढकालले सहकारी मूल्य ,मान्यता

र सिद्धान्तमा सञ्चालन भएका संस्थाहरूमा समस्या नआएको बताए । नेफस्कून बचत तथा ऋण सहकारीहरूको लागि स्थिरिकरण र स्तरिकरण कार्यक्रम ल्याएको भन्दै उक्त कार्यक्रममा आवद्ध हुने संस्थाहरु दिगोरूपमा सञ्चालन हुने प्रष्ट पारे । कार्यक्रममा विशेष अतिथिको रूपमा चाणक्य कलेजका अध्यक्ष

चन्दनकृष्ण श्रेष्ठ रहेका थिए ।

संसदको.....

प्रतिनिधि सभा बैठकलाई वास्ता गरे, न त सरकारले नै । संसदमा अन्य विषयमा प्रश्नोत्तर कार्यक्रम गर्न सक्ने विधानमा नै व्यवस्था छ तर यतातिर पनि कसैले ध्यान दिएनन् ।

सभामुखले प्रधानमन्त्रीसँग कुरा गरेपछि अब समितिहरूमा रहेका विधेयकलाई छिटो भन्दा छिटो संसदा प्रस्तुत हुने वातावरण तयार गर्न समितिलाई निर्देशन दिइएको सभामुखको सचिवालयको दावी छ ।

नयाँ सरकार आएपछि पुरानो सरकारले प्रस्तुत गरेको विधेयकलाई अगाडि बढाउने कि नबढाउने भन्ने अलमलका कारण पनि प्रधानमन्त्री ओलीले संसदलाई विजनेस दिन ढिलाइ गरेको कतिपयको बुझाइ छ ।

तर, कांग्रेसका प्रमुख सचेतक श्याम घिमिरेले खबरहबसँग भने, ‘सभामुखले विजनेसबारे छलफल गर्नुभएको हो । तर, सबै पार्टीको बैठक भएकाले हामीले आफ्नो कुरा राखेका थियौं ।अब अन्य विधेयकहरू पनि समितिबाट आउँदछन् । अब सदन विजनेसविहीन हुँदैन ।’

‘संसदलाई विजनेस दिने काम सरकारको हो । विजनेस आएको भए प्रक्रियामा जाने थिए । समितिले पनि सरकार अदलबदल भएर विधेयक दिएन र सदन विजनेसविहीन भयो ।’ संसदका प्रवक्ता गिरीले खबरहबसँग भने, ‘अहिले तत्काल सदनलाई विजनेसको अलि अप्ठ्यारो छ । जटिल विधेयक छिट्टै सदनमा आउने सम्भावना कम छ । कानून भनेको देशका लागि हो, आज बनाएर भोलि नै संशोधन गर्ने अवस्था नपरोस् भन्ने छ । यसो हुँदा विधेयकहरू तत्काल धेरै आउँदैनन् ।’

प्रवक्ता गिरीका अनुसार विजनेस कम हुँदा क्यालेन्डर प्रभावित हुने अवस्था छ । उनले भने ‘संसद् विजनेस विहीन हुने अवस्था देखिएको छ । समितिहरू यतिकै एक्टिभ भएर काम गर्नुपर्थ्यो ।’

प्रतिनिधि सभाको थाप्नोमा ३७ विधेयक

संसदका प्रवक्ता एकराम गिरीका अनुसार हाल प्रतिनिधि सभामा ३७ वटा विधेयक थाती छन् । चौथो अधिवेशनमा कुनै पनि विधेयकहरू दर्ता भएका छैनन् । संसदका समितिहरूमा विचाराधीन विधेयक १८ वटा छन् । समितिको प्रतिवेदन पेस भइसकेको विधेयक एउटा छ, जुन टीआरसी विधेयक हो ।

हालसम्म सांसदबाट १४

वटा विधेयक पारित भएका छन् । सरकारले फिर्ता लिएको विधेयक एउटा छ भने दुईवटा विधेयक निष्कृत भएका छन् ।

सरकारले राजनीतिक दल सम्बन्धी विधेयक फिर्ता लिएको छ । सरकारले संसद् नभएका बेला आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐनलाई संशोधन गर्न अध्यादेश जारी गरेको थियो । त्यो अध्यादेशलाई प्रतिस्थापन गर्ने विधेयक आए पनि समय अभावका कारण निष्कृत भएको छ । ६० दिनभित्र विधेयक पारित हुन नसकेका कारण उक्त अध्यादेश निष्कृत भएको प्रवक्ता गिरीले बताए ।

यस्तै, स्वास्थ्यमन्त्री प्रदीप पौडेलले मन्त्री हुनु अगाडि नै गैरसरकारी विधेयक दर्ता गरेका थिए । औषधि तथा स्वास्थ्य सामाग्री नियमन तथा नियन्त्रण विधेयक उनी मन्त्री भएपछि निष्कृत रहेको छ ।

प्रतिनिधि सभामा राष्ट्रिय मर्यादासँग सम्बन्धित विधेयक पनि छ, यो संसदमा रहेको एकमात्र गैरसरकारी विधेयक हो । यो सदनमा पेस भए पनि अगाडि नबढेको सांसदका प्रवक्ता एकराम गिरीले जानकारी दिए।

संसदीय समितिमा रहेका १८ विधेयक

१. गेटा मेडिकल कलेज
२. सहिद दशरथ चन्द्र स्वास्थ्य विश्वविद्यालय विधेयक
३. नेपाल विश्वविद्यालय विधेयक
४. विद्यालय शिक्षा विधेयक
५. सार्वजनिक सेवा प्रसारण विधेयक
६. अख्तियार दुरुपयोग अनुसंधानको तेस्रो संसोधन
७. भ्रष्टाचार निवारण विधेयक पहिलो संशोधन
८. केही नेपाल ऐनलाई संशोधन गर्न बनेको विधेयक
९. विद्युत् विधेयक ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइ मन्त्रा
१०. विद्युत् व्यापार विधेयक
११. बैङ्किङ कसुर तथा सजाय विधेयक अर्थ मन्त्रालय
१२. भन्सार विधेयक
१३. निर्माणमुखी सामग्री व्यवस्थापन तथा नियमन विधेयक, २०८०
१४. विधानसम्बन्धी विधेयक
१५. संघीय निजामती सेवा विधेयक
१६. बैङ्क तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी विधेयक
१७. जलसा रेत विधेयक
१८. सुरक्षित कारोबार पहिलो संशोधन विधेयक
चालु अधिवेशनबाट पारित भएका विधेयक
१. अनुगमन तथा मूल्याङ्कन विधेयक

२. अभिलेख संरक्षण
३. खाद्य स्वच्छता तथा गुणस्तर विधेयक
४. सुरक्षण मुद्रणसम्बन्धी विधेयक
५. आर्थिक विधेयक
६. विनियोजन विधेयक
७. राष्ट्रिय ऋण उठाउने विधेयक
८. भन्सार महसूल विधेयक
९. सम्पत्ति शुद्धीकरण
१०. मुलुकी संहितासम्बन्धी केही नेपाल ऐनलाई संशोधन गर्ने विधेयक
११. आर्थिक विधेयक २०८१
१२. लगानी सहजीकरणसँग सम्बन्धित विधेयक २०८१

समितिमा अड्किएका विधेयकलाई छिटो सदनमा ल्याएर छलफल गराउनुपर्ने कुरामा सभामुख चुकेको संसदीय मामिलाका जानकार हरिबहादुर थापा बताउँछन् ।

‘सभामुखले पनि समिति सभापतिलाई नै तारन्तार बैठक राखेर विधेयक अगाडि बढाउन प्रेरित गर्नुपर्थ्यो । सरकारसँग सभामुखले काम माग्दै गर्दा तिमिसँग भएको काम किन गरेनौ भनेर सभामुखलाई पनि प्रश्न उठाउने ठाउँ सरकारको हुन्छ’ थापाले अगाडि भने, ‘संसदमा प्रश्नोत्तर सङ्कल्प प्रस्ताव र ध्यानाकर्षण प्रस्तावको बारेका सभामुखले पनि नयाँ क्रिएशन नगरेको देखिन्छ । तर, सांसदले आफ्नो तर्फबाट विजनेस दिन सकेन ।’

थापा संसदमा मन्त्रीहरूसँग प्रश्नोत्तर चलाइदिएको भए पनि काम हुने बताउँछन् । सांसदलाई मुलुकले भोग्नुपरेको समस्याका बारेमा प्रस्ताव ल्याउन आह्वान गर्ने अधिकार रहेको उनले बताए । सभामुख आफूले गर्नुपर्ने काममा चुकेका कारण संसद् विजनेसविहीन भएको थापाको तर्क छ ।

उनले भने, ‘हाम्रोमा प्रश्नोत्तर संस्कार नै हरायो । आफूलाई पनि काम उत्पादन गर्ने थलोमा संसद् पनि चुकेको छ । प्रश्नोत्तर शैली हराउनु राम्रो भएन । संसदहरूलाई सक्रिय बनाएर प्रश्न गर्न उत्प्रेरित गर्ने सिस्टम नियमावली र विधानमा छ तर काम मात्र भएन ।’

सांसदहरूलाई बोलाएर बेला-बेला किन प्रश्न गर्नुहुन्छ भनेर सोच्ने अधिकार सभामुखलाई छ । यो काम पूर्वसभामुख आनसरी घर्ती र सुवासचन्द्र नेम्बाङले पनि गर्दै आएको थापाको भनाइ छ । सभामुख घिमिरे भने २१ गते दलहरूसँगको छलफलमा प्रश्नोत्तर कार्यक्रमबारे प्रस्ताव राख्दा विभिन्न दलको बैठक परेका कारण नेताहरू अनिच्छुक

सचिव सोहन कायस्थले संचालन गरेको संस्थाका संचालक समिति ,लेखा समिति ,विभिन्न समिति, उपसमिति, सदस्यहरूको कार्यक्रममा उपस्थिति रहेको थियो । संस्थाका उपाध्यक्ष इन्द्र कृष्ण श्रेष्ठले स्वागत मन्तव्य राखेको कार्यक्रममा कोषाध्यक्ष हिरामान शखदेवबाट संस्थाको हालसम्मको आर्थिक कारोबारका बारेमा जानकारी दिएका थिए । अध्यक्ष राजेश श्रेष्ठले कार्यक्रम माथि प्रकाश पार्दै संस्थाको विभिन्न गतिविधि र भावी कार्यक्रम सम्बन्धि जानकारीका साथै संस्थाका बचत तथा ऋण योजनाको बारेमा चर्चा गरेका थिए ।

संस्थाको आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ उत्कृष्ट बचत कर्तामा विष्णु लक्ष्मी श्रेष्ठ, उत्कृष्ट ऋणी सदस्यमा लक्ष्मी कार्की, उत्कृष्ट कारोबारी सदस्यमा कृष्ण गोपाल श्रेष्ठ तथा जेष्ठ नागरिकको रूपमा जगतलक्ष्मी कायस्थलाई आगामी १६ औं वार्षिक साधारण सभामा सम्मान गर्ने घोषणा गरिएको छ । संस्थाले साताव्यापी कार्यक्रमको आयोजना गरी १६ औं स्थापना दिवस मनाएको हो । त्यस अवधिमा संस्थाले वित्तीय साक्षरता तथा स्वास्थ्य शिविरको समेत आयोजना गरेको थियो ।

देखिएको बताए । उनले प्रधानमन्त्री र कानूनमन्त्रीसँग विजनेसका बारेका पटक-पटक कुराकानी गरेका बताए ।

‘मैले ध्यानाकर्षण गराइरहेको थिएँ । प्रश्नोत्तर पनि गरौँ भनेको, दलहरूका बैठकका कारण नभ्याउने भनियो,’ सभामुख घिमिरेले भने, ‘समितिका सभापतिलाई पनि मैले पटक-पटक ध्यानाकर्षण गराइरहेको छु मैले संसदीय गतिविधि निरन्तर होस् भनेर फलोअप गरिरहेको छु ।’

यता कांग्रेस संसदीय दलका नेता घिमिरे पनि सभामुखले प्रश्नोत्तर कार्यक्रमको प्रस्ताव गरे पनि पार्टीका बैठकले गर्दा नभ्याएको बताउँछन् । ‘पछिल्लो समय सदनमा सांसदहरूको प्रश्न कम आउने गरेको छ,’ दलका नेता घिमिरेले भने, ‘प्रतिधिले पनि सहज बनायो कि ?’

समयमा कानून नबन्दा संविधान कार्वान्वयनमा कठिनाइ ‘संविधान कार्वान्वयन गर्न आवश्यक ऐन छिटो आओस् भन्ने छ,’ प्रवक्ता गिरीले भने, ‘राष्ट्रिय सभालाई संघीयता कार्वान्वयन गर्नका लागि थप ४८ वटा विधेयक जरुरी छ । यसमा कुन विधेयक कति बेला चाहिन्छ भनेर प्रतिवेदन समेत पेस भएको छ । कानून बनाउनुपर्ने धेरै काम बाँकी छ । तर हामी अलमलमा पनि परिरेहेका छौँ । सरकार परिवर्तनले पनि असर गरेको छ ।’

संसदीय समितिमा छलफल चलिरेहेकाले टीआरसी पछि तत्कालै सार्वजनिक सेवा प्रसारण विधेयक पनि संसदमा आउन सक्ने सचिवालयको भनाइ छ । त्यस्तै, अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगसँग सम्बन्धित विधेयक र भ्रष्टाचार निवारण विधेयक पनि चाँडै सदनमा दर्ता हुने अवस्थामा रहेको समितिका सभापतिको भनाइ छ ।

विद्युत विधेयक र विधानसम्बन्धी विधेयक भदौ अन्तिम सम्ममा सदनमा आउन सक्ने प्रवक्ता गिरीले बताए । समितिमा विधेयकबारे छलफल हुन समय लाने र १० वटा विषयगत समितिका सदस्य तथा सभापतिहरू पनि प्रतिनिधि सभामा उपस्थित हुनुपर्ने भएकाले कार्यभार पनि बढी भएको गिरीको भनाइ छ । साथै उनले सभापतिलाई दफावार छलफलमा ध्यान दिन सुझाव दिए ।

संसदका १० समितिमध्ये लेखा समितिमा भने कुनै पनि विधेयक जाने प्रावधान छैन ।

खबरहबबाट

मेडु इन नेपाल : नेपाल इको प्यानल

भक्तपुर । नेपालमा ईटा कहिलेदेखि प्रयोगमा आउन थाल्यो ? कसले कसरी माटोको ईटा उत्पादन गर्न थाले ? त्यसको यकिन जानकारी कतै छैन । इतिहास एवं संस्कृतिविद् प्राडा पुरुषोत्तमलोचन श्रेष्ठ करिव दस हजार वर्षअघि सभ्यताको युगसँगै ईटा उत्पादन भएको बताउँछन् । भक्तपुर ईटा उद्योग व्यवसायी संघका अध्यक्ष नातीभाइ हेम्बा पनि धेरै पहिलेदेखि ईटा प्रयोग भइरहेको बताउँछन् । ‘उपत्यकाकै प्राचीन सम्पदा चाँगुनारायण मन्दिरमा पाकेको ईटा प्रयोग भएको छ । यसबाट पनि धेरै अघिदेखि ईटा पोल्ने परम्परा रहेको बुझ्न सकिन्छ,’ उनले भने ।

ठाडो भट्टा हुँदै जिकज्याक प्रविधिसम्म आइपुग्दा धेरै गुणस्तरीय ईटा उत्पादन हुन थालेको छ यतिखेर । ठाडो भट्टा, केही होफ म्यान क्लिन, चिम्नी, फिक्स जिकज्याक (फोर्सडाफ्ट) हुँदै नगन्य मात्रामा टनेल क्लिन, सम्म आइपुगेको छ अहिले । ‘चिम्नी हुँदासम्म कालो धूवाँ फाल्थ्यो । हाल जिकज्याक प्रविधिमा आइपुग्दा ईटा उद्योग ९० प्रतिशत सुधिसकेको छ,’ व्यवसायीहरूको दावी छ । भक्तपुर नगरपालिका वडा नं १० महालक्ष्मीका इन्जिनियर कृष्णभक्त दुवालको पुख्र्यौली पेशा पहिला कृषि र व्यापार अनि पछि इटाभटा नै थियो ४० को दशकदेखि। खप कलेज भक्तपुरमा वातावरण विज्ञानमा माष्टर्स तहमा वातावरण विज्ञान अध्यापन गराउने उनलाई एकदिन लाय्यो, यसरी परम्परागत रूपमा कहिलेसम्म हाम्रो प्राकृतिक सम्पति माटोको प्रयोग गरी प्रकृतिलाई ध्वस्त गरिरहने ? त्यसपछि उनले थाले अनुसन्धान । यसका लागि उनले थाले देशविदेशको भ्रमण । बहराइनस्थित अलखाजा कम्पनी लिमिटेडसँगको संयुक्त लगानीमा सन् २०१४ देखि उनले थाले इको प्यानलको उत्पादन । भूकम्पले भत्केको घर भूकम्पप्रतिरोधी रूपमा कसरी पुनर्निर्माण गर्ने भनेर सोच गरिरहनुभएको छ भने इको प्यानल नै हो, उनले इको प्यानल भूकम्पप्रतिरोधी भएको भन्दै भने, त्यसो हो भने तपाईंका लागि उचित उपाय हुनसक्छ, पिप्याब अर्थात् इको प्यानलका निर्माण सामाग्रीको प्रयोगबाट बनेको घर ।

के हो नेपाल इको प्यानल ?

नेपाल इको प्यानल स्थायी तथा अस्थायी संरचनामा भित्री तथा बाहिरी पार्टेशन वालको रूपमा प्रयोग हुने आधुनिक निर्माण सामाग्री हो । यो हलुका हुनाले भूकम्प प्रतिरोधी छ । यतिमात्रै होइन यो वातावरणमैत्री पनि छ । वातावरणको कुनै पनि हिसावले क्षति नपुर्‍याइ यसको निर्माण हुने भएकोले यो वातावरणमैत्री भएको हो । यति मात्रै होइन, यसको विशेषता केलाउँदै जाने हो भने लामो लिफ्ट नै बन्छ । यो अग्नीप्रतिरोधी छ अर्थात् यसमा हतपत आगलागी नै हुँदैन । हिमाल, तराई अनि सबैतिर उतिकै उपयोगी छ । यो चिसो ठाउँमा पनि उतिकै उपयोगी छ, अनि गर्मी ठाउँमा पनि । किनकि यसको प्रयोगबाट चिसोमा बाहिरको चिसो भित्र आउँदैन । यसैगरी गर्मी ठाउँमा बाहिरको गर्मी भित्र पर्दैन । यो साउण्ड इन्स्युलेशन पनि छ । अर्थात् यसको प्रयोगबाट भित्रको आवाज वा ध्वनी बाहिर नआउने र बाहिरको आवाज भित्र नआउने हुन्छ । हलुका भएकोले यो दुरदराज जहाँ यातायातको राम्रो सुविधा छैन, त्यहाँ पनि हलुका भएकै कारणले सजिलैसँग पुर्याउन सकिन्छ । यी र ती भन्दा पनि यसको अर्को विशेष विशेषता हो, तीव्र निर्माण सम्पन्न हुनु । कारखानामा पहिला नै बनिराखेर निर्माणस्थलमा जोड्ने मात्रै पुग्ने भएकाले यसको प्रयोगबाट तीव्र निर्माण सम्भव भएको हो ।

सवैका लागि दुर्भाग्य दुवालका लागि सौभाग्य २०७२ सालमा नेपालमा महाभूकम्प आयो । सम्पूर्ण नेपालीका लागि यो घटना दुर्भाग्यपूर्ण बन्यो तर इन्जिनियर कृष्णभक्त दुवाल र उनको टोलीलाई सौभाग्य बन्यो । किनकि महाभूकम्पपछि, नेपालमा धेरै भौतिक संरचना नष्ट भए । तत्कालका लागि वस्तुयोग्य निर्माणस्थल बनाउन अति आवश्यक भयो । त्यसका लागि इको प्यानल एउटै मात्र विकल्प बन्यो । यसले उनको निर्माण सामाग्री देशभरि नै प्रचारप्रसारमा गयो । तीव्र निर्माण सम्पन्न हुनसके कारणले नै धेरै भूकम्पबाट नष्ट भौतिक संरचना उनकै इको प्यानलको प्रयोगबाट चाँडै ठडिन सफल भयो । उनको उत्पादन देशैभरि सबैतिर पुग्यो ।

इटा भन्दा ६ गुणा हलुका गाह्रो बनाउँदा ईटाको विकल्पमा इको प्यानलको प्रयोगबाट घर थप भूकम्पप्रतिरोधी हुने सीईओ दुवालको भनाइ छ । उनका अनुसार ईटा भन्दा इको प्यानलको वाल ६ गुणा हलुका हुने हुन्छ । यही कारण कम भार परेर थप मजबुत हुने भएको उनको भनाइ हो । ‘भूकम्पले क्षति नपुगेको घरधनीले तल्ला थप गर्दा ईटाको ठाउँमा इको प्यानलको प्रयोग गरिरहेका छन्’ सीईओ दुवालले भने, ‘तल्ला थप गर्नाले मात्रै होइन, नयाँ निर्माण गर्ने अधिकांशले ईटाको विकल्पमा इको प्यानलको माग गरिरहेका छन् ।’ स्थायी तथा अस्थायी भौतिक संरचनाको भित्री पार्टेशन वाल (गाह्रो) तथा बाहिरी वाल बनाउनका लागि इको प्यानल प्रयोग गर्न सकिन्छ । यसका उत्पादन अस्थायी निर्माणमा मात्रै नभई स्थायी आवासीय घर तथा मल्टिकम्प्लेक्समा पनि प्रयोग गर्न सकिन्छ । अस्थायीका साथसाथै ठूला-ठूला अपार्टमेन्ट हाउजिंगमा पनि इको प्यानलको प्रयोग हुँदै आएका छन् । यसको जोडाइमा कुनै पनि प्यानलको प्रयोग हुँदैन । इको प्यानलमा भएको टङ्ग एण्ड रूभ ज्वाइन्ट र यसमा प्रयोग हुने विशेष प्रकारको एडिसिभ सिमेन्टले यसको जडान मजबुत हुन्छ । यसमा सजिलै विद्युतीय उपकरण जडान गर्न कनसल वायरिंग तथा वाथरूमको टायलहरु जडान गर्न सकिने छ । हालसम्म काठमाडौँ, भक्तपुर, ललितपुरलगायत उपत्यका र उपत्यका बाहिरका भापा,धरान,उदयपुर, इटहरी, चितवन, पोखरा, नेपालगन्जमा यसका डिलर्सहरु रहेका छन् । डिलरहरु बढ्ने क्रम जारी रहेको कम्पनीले जनाएको छ । यही डिलरहरुबाट यसका उत्पादनहरु देशैभरि पुगिरहेका छन् । उनका अनुसार यो अरु परम्परागत गाह्रो भन्दा १५ देखि १० प्रतिशतसम्म सस्तो पनि छ । भारतलगायत अन्य मुलुकबाट आयातित पिप्याबभन्दा नेपाल इको प्यानल गुणस्तरयुक्त र मजबुत रहेको कम्पनीको दावी छ । सुरुमा ५० प्रतिशत कच्चा पदार्थ बाहिरी मुलुकबाट आयात गरी उत्पादन थालेको थियो । पछि कम्पनीले देशका विभिन्न इन्जिनियरिङ्ग क्याम्पसहरूसँगको सह-रिसर्चमा क्यालसियम सिलिकेट बोर्डको प्रयोग गर्ने १० प्रतिशतमात्रै आयातित कच्चा पदार्थ प्रयोग गरी इको प्यानल बनाउन सफल भएको जनाइएको छ । पिप्याब भन्नेवतिकै कमसल तथा अस्थायी संरचनामा मात्रै हो भन्ने आम मानिसको भ्रमलाई चिदै नेपाल इको प्यानलको प्रयोग देशको विभिन्न भागमा आवासयी घर, व्यापारिक भवन, मल्टिकम्प्लेक्स, हस्पिटललगायतमा प्रयोग हुँदै आएको कम्पनीको दावी छ । यसको स्थाण्डर्ड साइज ८ लम्बाइ र २ फिट चौडाइको हुन्छ । मोटाइको हकमा ५० मिलिमिटर, ७५ मिलिमिटर, ९० मिलिमिटर, १२० मिलिमिटर, १५० मिलिमिटर र १८० मिलिमिटरसम्मको हुन्छ । लम्बाईको हकमा ग्राहकको आवश्यकताअनुसार लामो छोटो पनि बनाउन सकिन्छ । नेपाल इको प्यानल ४.५ मिलीमिटरको नन् एस्वेस्टस् क्याल्सियम सिल्केट बोर्ड दुई साइडमा र भित्र सिमेन्ट, बालुवा, इपीएस (चलनचल्तीको भाषामा थर्मोकोल) को मिश्रणबाट बनेको हुन्छ । यसको कर्परेट अफिस भक्तपुरको सल्लाघारी स्थित च्वाङ गणेशमा रहेको छ । यसको कारखाना पनि जिल्लाकै चाँगुनारायण नगरपालिका भोखेलमा रहेको छ । भक्तपुरबाट बाहिर जाने सामानमध्ये इको प्यानल रहेको छ । सन् २०१४ मा इन्जिनियर कृष्णभक्त दुवालले सुरु गरेको इको प्यानल आज देशैभरि पुगेको छ । स्थायी तथा अस्थायी संरचनाको निर्माणमा भित्री तथा बाहिरी पार्टेशन वालको रूपमा प्रयोग हुने नयाँ निर्माण सामाग्री नै इको प्यानल हलुका, भूकम्पप्रतिरोधीलगायतका कारण पछिल्ला वर्षमा यसको लोकप्रियता निरन्तर बढ्दो छ । इन्जिनियर कृष्णभक्त दुवाल वातावरणमैत्री अनि ऊर्जा किफायती भएको कारण पनि जनताले इको प्यानललाई मन पराएको सुनाउँछन् । नेपालमा मात्रै होइन, अहिले संसारभर नै वातावरण प्रदूषण ठूलो समस्याको रूपमा आइरहेको छ,’ उनले भने, ‘त्यही कारण मानिसले वातावण विनाश नपुर्‍याउने निर्माण सामाग्री मन पराइरहेका छन् । इको प्यानल ऊर्जा किफायती पनि छ । यसको उत्पादनमा ऊर्जाको बचत हुन्छ । अन्य अनेक विशेषताका साथै वातावरणमैत्री र ऊर्जा किफायती भएकै कारण पनि धेरै जनताले यसलाई रुचाइएको उनको दावी हो ।

राणाकालीन विद्यालयको अवस्था नाजुक

भक्तपुर । भक्तपुरकै पहिलो विद्यालयको हालको अवस्था देख्दा आफूलाई निकै दुःख लागेको बागमती प्रदेशकी सामाजिक विकास मन्त्री हरिप्रभा खड्गीले बताएको छ । विद्यालयको अवलोकन गर्दै उनले विद्यालयको हालको अवस्था देख्दा आफूलाई निकै दुःख लागेको बताएको हुन् । सय वर्ष पुरा भएको विद्यालयलाई स्थानीय निकाय देखि प्रदेश केन्द्रले समेत उपेक्षा गर्दा इतिहास लोप हुने अवस्थामा पुगेको देख्दा आफूलाई ज्यादै दुःख लागेको बताइन् ।

उनले भूकम्प देखि हाल सम्म विद्यालयले शैक्षिक तथा भौतिक पूर्वाधारका विषयमा विद्यालयले चालेको कदमको विषयमा जानकारी लिएको थियो । यस्तै विद्यालयका प्रधानाध्यापक राम हाडाले नमुना विद्यालयको रूपमा विद्यालय छनोट भएको भए पनि स्थानीय निकायको असहयोगका कारण विद्यालय भवन बन्न नसकेको र टहरामा नै अध्यापन गराउन बाध्य भएको जानकारी दिए । विद्यालय दरबार क्षेत्र भित्र पर्ने भएका कारण पुरातत्त्व र स्थानीय निकायको चेपुवामा पर्दा विद्यालयको भौतिक पूर्वाधार निर्माणमा ढिलाइ हुँदै आएको सरोकारवालाहरूले बताएका थिए । विद्यालय अनुगमन पश्चात मन्त्री खड्गीले विद्यालय निर्माणका लागि प्रदेशबाट सक्दो पहल गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गरे । उनले शिक्षा क्षेत्रको विकासलाई प्रदेश सरकारले प्राथमिकताका साथ अघि बढाएको र शिक्षाको गुणस्तर सुधार

तथा विद्यार्थीहरूलाई प्रोत्साहन गर्ने उद्देश्यले निरीक्षणमा आएको बताए । सामुदायिक विद्यालयको स्तर सुधार गर्ने र नतिजामुखी शिक्षण सिकाइको अवधारणा अनुसार काम गर्ने निर्देशन मन्त्री खड्गीले दिएको छिन् ।

निजी विद्यालयको तुलनामा सामुदायिक विद्यालयको नतिजा खस्कुनुको कारणसहित गुणस्तर सुधारका लागि योजना निर्माण गरेर मन्त्रालयमा पेस गर्न उनले विद्यालयहरूलाई निर्देशन दिएको थियो । प्रदेश सरकार शिक्षाको विकास र विद्यार्थीहरूको भविष्य प्रति गम्भीर भएर अघि बढेको उनको भनाई छ । अनुगमनका क्रममा विद्यालयका प्रधानाध्यापक, शिक्षकहरूको क्षमता विकास, तालिम तथा प्रविधिको प्रयोग तथा सुविधायुक्त ल्याब र भौतिक संरचना निर्माण गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेकाले सरकारले त्यसतर्फ ध्यान दिनुपर्ने जानकारी दिएका थिए ।

अनुगमन टोलीमा प्रदेशसभा सदस्य सुरेश श्रेष्ठ, शिक्षा निर्देशनालय बागमती प्रदेशका महानिर्देशक दीपेन्द्र सुवेदी लगायतको सहभागिता रहेको थियो ।

भक्तपुरमा राणाकालीन अवस्थामा ठुलो संघर्षका बावजुद विसं १९८१ श्री पद्म माध्यमिक विद्यालय खुलेको थियो । शिक्षा विकासलाई मध्यनजर गर्दै खुलेको यो विद्यालय भक्तपुरको नै पहिलो विद्यालय हो । श्री पद्मको स्थापना चन्द्रशमशेरको पालामा ‘ भादगाउँ अङ्ग्रेजी विद्यालय’ का नामले शुरू

भएको थियो । समाजसेवी जगबहादुर अमात्य र पण्डित शिवप्रसाद मिश्रले दुई कक्षासम्म सञ्चालन गरेका थिए । प्रारम्भिक चरणमै अङ्ग्रेजी शिक्षा भित्थ्याउने यो भक्तपुरकै पहिलो स्कूल थियो । विसं २००३ सालमा पद्म शमशेरले यसलाई माध्यमिक तह बनाउने हुकूम दिएसँगै यसको नाम पनि फेरियो । यहाँका विद्यार्थी २००३ सालबाटै एसएलसी परीक्षामा सहभागी थिए । त्यो बेला ४ जना विद्यार्थीले परीक्षा दिएका थिए ।

राणाकाल देखि विभिन्न समस्या भेल्लै भक्तपुरको शैक्षिक गुणस्तरलाई ध्यान दिँदै आएको उक्त विद्यालय हाल टहरामा अध्यापन गराउन बाध्य भएको छ । भक्तपुर नगरपालिकाको उपेक्षाका कारण उक्त विद्यालय हाल दयनीय अवस्थामा पुगेको हो । शिक्षाको क्षेत्रमा आफूले ठुलो काम गरेको भन्दै हिँड्ने नेपाल मजदुर किसान पार्टीको १०० प्रतिशत जनप्रतिनिधि भएको उक्त नगरपालिकाको उपेक्षामा श्री पद्म र २००४ सालमा स्थापना भएको विद्यार्थी निकेतन माध्यमिक विद्यालयको अवस्था दयनीय भएको हो ।

संसदमा शिक्षा क्षेत्रमा आफूहरूले गरेको योगदानको ठुलो चर्चा गर्ने प्रेम सुवालको घर भन्दा १०० मिटरको दुरीमा रहेका यी दुई विद्यालयलाई भने पुनःनिर्माण सम्म गर्न नदिँदा विद्यार्थी पुरानो र जोखिम पूर्ण भवनमा नै अध्ययन गर्न बाध्य हुँदै आएका छन् ।

आफ्नो विश्वविद्यालय माग गर्दै प्रतिनिधिसभा र प्रदेश सभाका संसदमा चर्का भाषण गर्ने नेपाल मजदुर किसान पार्टीका नेताहरूले स्थानीयतह देखि नै भक्तपुरका पहिला विद्यालयका रूपमा रहेका यी विद्यालयको अस्तित्व भने मेटाउन लागि परेका छन् । भक्तपुर नगरपालिकाले दुवै विद्यालयको नक्सा पास सम्म नगर्ने विद्यालयको भौतिक अवस्थाको विषयमा चासो नदिने र कसैले भवन बनाई दिने भनी पैसा दिए पनि भवन बनाउन नदिने जस्ता कार्य गर्दै आएको छ । तर खप कलेज र विद्यालय निर्माणका लागि भने प्रदेश देखि स्थानीय तह सम्मको ढोका ढकढकाउँदै रकम ल्याउन गरेको आरोप छ ।

देशका ३४ स्थानीय जनप्रतिनिधिको पद रिक्त

काठमाडौं । प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओली र निर्वाचन आयोगका प्रमुख आयुक्त दिनेशकुमार थपलियासहित आयुक्तहरूसँग स्थानीय तहमा रिक्त पदमा उपनिर्वाचनको तयारीबारे छलफल भएको छ ।

सिंहदरबारस्थित प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा भएको छलफलमा आयोगले कीर्तिपुर नगरपालिकाका प्रमुखसहित ३४ रिक्त पदमा आगामी मंसिर तेस्रो साता निर्वाचन गर्न उपयुक्त हुने सुझाव दिएको छ ।

प्रधानमन्त्री ओलीले जाडोअगावै निर्वाचन मिति तय गर्न र निर्वाचनमा मितव्ययीता अपनाउन आग्रह गरेका छन् ।

मिति घोषणाअघि आयोगले सम्बन्धित तहमा मतदाता नामावली अद्यावधिकका लागि आह्वान गर्ने जानकारी गराएको छ ।

छलफलमा प्रधानमन्त्रीका मुख्य सल्लाहकार विष्णुप्रसाद रिमाल र मुख्यसचिव लीलादेवी गड्तौलालगायत सहभागी थिए ।

निर्वाचन आयोगकाअनुसार कीर्तिपुरमा नगरपालिका प्रमुख रिक्त छ । कीर्तिपुर नगरपालिकाका प्रमुख राजकुमार नकर्मिको ११ साउनमा निधन भएको हो । मिर्गौला रोगबाट पीडित नकर्मिको वीर अस्पतालमा उपचारका क्रममा निधन भएको थियो ।

उता २०८० कात्तिक १७ को भूकम्पका कारण जाजरकोटको नलगाड नगरपालिकाको उपप्रमुखसहित ७० जना भन्दाबढीको मृत्यु भएको थियो । भूकम्पमा परेर नलगाड नगरपालिकाको उपप्रमुख सरिता सिंहको मृत्यु भएपछि उक्त स्थान रिक्त छ ।

आयोगका अनुसार गाउँपालिका अध्यक्ष दुईजना, उपाध्यक्ष दुई जना र वडाध्यक्ष २८ जनाको पद रिक्त छ । जनप्रतिनिधि नभएपछि पालिकाको सेवामै समस्या भइरहेको छ ।

त्यहाँका गाउँपालिका अध्यक्ष ७९ वर्षीय लक्ष्मण गुरुङको २०७९ माघ २७ गते हृदयाघातबाट निधन भएको थियो । ७९ वर्षीय गुरुङ कर्णाली प्रदेशका पालिका प्रमुखमध्ये ज्येष्ठ सदस्य थिए । अध्यक्ष गुरुङको निधनपछि अहिले पालिका कार्यवाहक अध्यक्षका रूपमा उपाध्यक्ष मञ्जु कुमारी शर्मा (पाण्डे) ले चलाइरहेकी छन् ।

संविधानमा स्थानीय तहका जनप्रतिनिधिको पद रिक्त हुने अवस्था राजीनामा, मृत्यु वा पदावधि सकिएमा मात्रै हुने व्यवस्था छ ।

संविधानको धारा २१६ को उपधारा ८ मा स्थानीय तहका प्रमुख, उपप्रमुख, वडाध्यक्ष र सदस्यहरूको पद निजले राजीनामा दिए, मृत्यु भए वा पदावधि सकिए रिक्त हुने भनिएको छ ।

राजनीतिक दलसम्बन्धी ऐन २०७३ ले भने संघीय संसद, प्रदेशसभा र स्थानीय तहमा निर्वाचित प्रतिनिधिले निर्वाचित भएको दल त्याग गरेमा स्वतः पद रिक्त हुने भनेको छ ।

ऐनको दफा ३१ मा भनिएको छ, ‘कुनै दलको तर्फबाट उम्मेदवार भई निर्वाचित भएको सङ्घीय संसदको सदस्य, प्रदेशसभाको सदस्य वा स्थानीय तहको सदस्यले त्यस्तो पदको पदावधि कायम रहेसम्म जुन दलको उम्मेदवार भई निर्वाचित भएको हो त्यस्तो दल त्याग गर्न सक्ने छैन । ‘ कुनै सदस्यले दल त्याग गरेमा निज निर्वाचित भएको पद निजले दल त्यागेको मितिदेखि स्वतः रिक्त भएको मानिनेछ ।’

त्यस्तै स्थानीय तह निर्वाचन ऐन २०७३ मा निर्वाचनका बेला जुन दलको चुनाव चिह्न लिएर उम्मेदवार भएको हो, सम्बन्धित दलले कारवाही गरे पद रिक्त हुने भनिएको छ ।

दफा २६ को उपदफा ४ मा भनिएको छ, ‘उम्मेदवारलाई निर्वाचन चिह्न प्रदान गरिसकेपछि त्यस्तो उम्मेदवारले आफ्नो दल त्याग गरे वा अर्को दलमा प्रवेश गरे उक्त निर्वाचन चिह्न परिवर्तन हुन सक्ने छैन । त्यस्तो उम्मेदवार निर्वाचित भएमा सम्बन्धित दलले प्रमाणसहित आयोगमा उजुरी दिए निजको सदस्यता खारेज हुनेछ ।’

सिद्धार्थ बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

मध्यपुर थिमि नगरपालिका वडा नं. ४ शंखधर चोक

१६औँ स्थापना दिवसको हाम्रो प्रतिबद्धता

डिभिजन सहकारी कार्यालय, भक्तपुरमा मिति २०६६ साल श्रावण २३ गतेका दिन विधिवत रुपमा दर्ता भई शुभारम्भ भएको १६ औँ स्थापना दिवसको सु-अवसरमा विगतको सुखद स्मरणको साथमा सम्पूर्ण शेयर सदस्य महानुभावहरु एवं सहकारी अभियानमा साथै सहयोग र साथ रहनु भएका शुभेच्छुकवर्ग र नियामक निकायहरु प्रति यस अवसरमा हार्दिक धन्यवाद सहित आभार व्यक्त गर्दै यो प्रतिबद्धता जारी गरिएका छौं ।

यस संस्थाले स्थापनाकालदेखि नै सहकारीका सिद्धान्त, मूल्यमान्यता, परिकल्पना, ध्येय, लक्ष्य र उद्देश्यका साथ सदस्य केन्द्रित गुणस्तरिय वित्तीय सेवा सुविधा निरन्तर दिँदै आउनुको साथै सदस्यहरुको वृहत्तर हित र संस्थागत, सामाजिक उत्तरदायित्वप्रति सचेत रही सांस्कृतिक, पर्यावरणीय संरक्षण र सन्तुलन तथा जनस्वास्थ्यसँग सम्बन्धित लोककल्याणकारी कार्यहरुको सफल निरन्तरताको प्रतिफल स्वरुप यस संस्थाले सदस्यहरुको विश्वास र मन जित्न सफल भएको छ । यसको ज्वलन्त उदाहरण हालै देशमा व्याप्त आर्थिक मन्दीका साथै सहकारी क्षेत्रमा कार्यरत जिम्मेवार व्यक्तिहरुको गैर जिम्मेवारी तथा गलत प्रवृत्तिका कारण सहकारी प्रति नकारात्मक धारणा फैलिएको वर्तमान अवस्थामा पनि यस संस्थामा निक्षेपलगायत सबै क्षेत्रमा बढोतरी कायमै छ ।

हाल संस्थाले आ.व. २०८०/०८१ असार मसान्तसम्ममा रु ३ करोड ३८ लाख १८ हजार ६ सय शेयर पुँजीको साथमा करिब ४० करोडको कारोवार गरी १६०७ जना शेयर सदस्यहरुलाई उत्कृष्ट वित्तीय सेवाका अतिरिक्त विप्रेषण र अत्याधुनिक सूचना संजाल प्रविधि मार्फत सरल र द्रुत गतिमा अन्य संघ संस्थाहरुको शुल्क भुक्तानी सेवाहरु समेत विस्तार गर्दै आउनुका साथै यसै वर्षदेखि QR Code Tablet, Banking एवम् E-Teller सेवाहरु प्रारम्भ भईसकेको करा सहर्ष जानकारी गराउँदछौ ।

आदरणीय शेयर सदस्यहरुको यस्तो असीम विश्वास नै यो संस्थाको दरिलो खम्बा हो । यो विश्वासलाई अझ दरिलो बनाउँदै राज्यको आर्थिक नीतिमा ३ खम्बा मध्ये एक खम्बाको रूपमा रहेको सहकारी क्षेत्रको विकासको लागि यस संस्थाको योगदान निरन्तर रहने छ । साथै आर्थिक तथा सामाजिक समृद्धिको साभेदार भन्ने संस्थाको मूल मन्त्रलाई आत्मसात गर्दै सदा भै आगामी दिनमा पनि संस्थालाई स्मार्ट सहकारीकै रूपमा पहिचान बनाउँदै युवा केन्द्रित कार्यक्रम ल्याउँदै युवा आकर्षणको नमूना सहकारीका रुपमा रुपान्तरण गर्नुका साथै बालबालिका, वृद्धवृद्धा र महिला लक्षित वित्तीय तथा गैह्र वित्तीय सेवाहरु लागू गर्दै संस्थामा नयाँ आयामहरुका साथमा सदस्य तथा संस्थाको उन्नती र प्रगतिका लागि सदा समर्पित रहने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दछौं ।

जय सहकारी ।

SIDDHARTHA SACC
समृद्धिको साभेदार

SIDDHARTHA SACC

समृद्धिको साभेदार

सिद्धार्थ

बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

सिद्धार्थ बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.
Siddhartha Saving & Credit Co-opetative Ltd.
मध्यपुर थिमि-४, शंखधर चोक, भक्तपुर । फोन : ५०९३४२६, ५०९३२१९

थिमि टाइम्स

– छिमेकी तथा आफ्ना साथीभाइको निन्दा गर्ने बानी परापूर्व कालबाटै मानिसको मनोरंजनको विषय बन्दै आएको छ ।

– प्रेमचन्द

सम्पादकीय

“नीतिगत निर्णय” भ्रष्टाचार गर्ने लाइसेन्स नबनोस् !

देशमा भ्रष्टाचार बढ्दै गएको आंकलन आम जनमानसले गरिरहेको छ । यसमा राजनीतिक दलका नेताहरूमा पनि देशमा भ्रष्टाचार मौलाउँदै गएको प्रति बेलाबखत आफू प्रतिपक्षमा भएको समयमा जोडदार रुपमा उठाउने गरेको छ, भलै सत्तामा रहँदा मौन रहने गरेपनि । यसरी देशमा भ्रष्टाचार मौलाउँदै गएको प्रति सबैको चासो रहेको देखिन्छ । आम जनता यस प्रति चिन्तित छन् भने राजनीतिक दलका नेता कार्यकर्ताहरु आम जनमानसको सहानुभूति बटुल्न पनि भ्रष्टाचार न्यून हुनु पर्ने आवाज उठाई रहेको बर्तमान सन्दर्भमा भ्रष्टाचार निवारण ऐनको प्रस्तावित संशोधनमा प्रतिनिधि सभाको राज्य व्यवस्था तथा सुशासन समितिको छलफल ‘ हदम्याद’का विषयमा केन्द्रित भएको छ ।

छलफलमा भ्रष्टाचारको कसुरमा थाहा पाएको मितिले ५ वर्षाभित्र मुद्दा चलाउनुपर्ने प्रस्तावित प्रावधानको धेरै सांसदहरूले विरोध गरेका छन् ।

सरकारले ‘भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९’लाई संशोधन गर्न बनेको विधेयक २०७६ सालमा राष्ट्रिय सभामा दर्ता गराएको थियो । राष्ट्रिय सभामा त्यसलाई पारित गर्न ३ वर्ष लाग्यो । अहिले पनि संशोधन विधेयक प्रतिनिधि सभामा छलफलका क्रममा नै रहेको छ ।

भ्रष्टाचारको सम्बन्धमा माथि भनिए भै नेपालको संसद् र समाजमा पनि अनौपचारिक रुपमा मात्रै बहस हुनेगरेको छ। सञ्चार माध्यम र सामाजिक सञ्जालमा त समाजकै विचार प्रतिविम्बत नै हुने हो । यसैले नेपाली समाजमा भ्रष्टाचारका सम्बन्धमा बनेका धारणा र कानुन यसरी प्रभावहीन भएका हुन् ।

पक्कै पनि भ्रष्टाचारको विषय निकै जटिल हुनाले हदम्याद तोक्दा कसुरदार उम्कने जोखिम धेरै हुन्छ । छोराले लुटेरै सम्पत्ति कमाए पनि त्यसलाई पौरख ठान्ने आमाबाबु भएको समाजमा मुद्दा नचल्ने बनाउनुको अर्थ राज्यले भ्रष्टाचारबाट लुटलाई वैधता दिनुसरह नै हो ।

हदम्यादै नराख्ने वा प्रस्तावित ५ वर्षको अवधि बढाउने विषयमा सांसदहरूबीच विवाद भए पनि त्यस बुँदामा संशोधन हुनुपर्ने विषयमा लगभग सहमति देखिन्छ । विधेयकमा प्रस्तावित ५ वर्षे हदम्याद कायम राख्नै पर्ने पक्षमा त प्रस्ताव गर्ने दल नेकपा (एमाले)कै सांसदहरू देखिएका छैनन् । यसैले संशोधनमा हदम्यादको अवधि थपिने वा म्याद नै नरहने सम्भावना नै बलियो छ ।

नेपालमा भ्रष्टाचार नियन्त्रण गर्ने हो भने राजनीतिक संस्कृति र सामाजिक मान्यतामै परिवर्तन हुनुपर्छ तर त्यो कानुन बनाएर गर्न सकिँदैन । यसका लागि सामाजिक आन्दोलनकै जरुरी हुन्छ । सुब्बा खर्दारले काम छिटो गरिदिएबापत लिने पैसाले देश नै कञ्जाल हुनेगरी भ्रष्टाचार बढ्ने होइन । संसारमा कुनै मुलुक पनि भ्रष्टाचार मुक्त छैन । नेपाल पनि त्यसको अपवाद बन्न सक्तैन ।

तर यहाँ देशको शासनसत्तामा बस्ने र प्रशासनिक क्षेत्रमा रहेका उच्च पदस्थहरूको नियत सफा भए राज्यलाई नै खोक्रो बनाउनेगरी गरिने ठूला भ्रष्टाचार नियन्त्रणमा आउन सक्छ । तर, प्रस्तावित संशोधनमा भने ‘नीतिगत निर्णय’का नाममा हुने ठूला भ्रष्टाचारलाई जोगाउने नियत लुकेको देखिन्छ ।

यसैले राज्यमा रहेका नागरिक, नेता, कार्यकर्ता र सबै तह तप्काहरु देशबाट भ्रष्टाचार गियन्त्रण गर्न चाहन्छ । जुन अहिले बोलीमा मात्र सीमित बनेको छ । यहाँ नीतिगत निर्णयको व्याख्या गरिने गरिन्छ । तर कुनै पनि निर्णयमा कैफियत भए कसुरदार उम्कन नसक्ने प्रावधान राखेर कानुनमा संशोधन गर्नु पर्ने आवश्यकका बारेका कसैको ध्यान पुगेको भने देखिएको छैन । यसरी एकातर्फ हदम्यादको विषय उचालेर आम जनमानसको सहानुभूति लिने र अर्को तर्फ हदम्याद विना नै वा केही थपिएर विधयेक पारित गर्ने रणनीति पनि राज्यमा बस्नेहरूको हुन सक्दछ । किनकी भ्रष्टाचार गरिने भनेको नै राज्य संयन्त्रबाट आम जनतामा गरिने लुटतन्त्र हो । यसमा पिडीत बन्ने आम जनता नै हुन । यस विषयमा सबै सजग हुनु आवश्यक छ । यही “नीतिगत निर्णय” भ्रष्टाचार गर्ने लाइसेन्स नबनोस् !

प्रत्यक्ष निर्वाचित राष्ट्रपति र पूर्ण समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली किन ?

● मिडमाइण्डु शेर्पा

कुनै पनि राष्ट्रलाई सुशासन, सामाजिक न्यायसहित समृद्धिको दिशातर्फ उन्मुख गराउने हो भने स्थिर सरकार अनिवार्य आवश्यकता हो । तर, स्थिर सरकार निर्माण कसरी हुन्छ ? स्थिर सरकार बनाउन मौजूदा संविधानमा कुन मुद्दा संशोधन गर्दा उपयुक्त हुन्छ वा स्थिरताको बाधक के हो ? भन्ने विषयको पहिचान हुन आवश्यक छ ।

नेपालको राजनीतिक इतिहासमा २०४६ सालको जनआन्दोलन पछि आजका दिनसम्म करिब तीन दर्जन सरकार बनेका छन् । २०४६ देखि २०६३ सम्म एउटा परिस्थिति र प्रक्रियामा सरकार गठन पुनर्गठन भए । त्यसपछि संविधानसभा हुँदै संविधान जारी भए पश्चात् आजसम्म आइपुग्दा अर्को परिस्थिति र प्रक्रियामा सरकार गठन तथा पुनर्गठन भइरहेका छन् । प्रक्रिया फेरिए पनि सरकार बदलीको रफ्तार बढािएको छैन । त्यसैले अब बुझ्नै पर्ने भएको छ कि स्थिर सरकार किन र कसरी बन्न सकेनन् ? इतिहासमा बनेका सरकारहरू कस्ता थिए र किन टिक्न सकेनन् ? यो बुझ्नु पनि आवश्यक छ ।

देशको शासकीय स्वरूपमा जनताद्वारा प्रत्यक्ष निर्वाचित कार्यकारी राष्ट्रपतीय प्रणाली, पूर्ण समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली र प्रदेश भरिका मतदाताबाट प्रत्यक्ष निर्वाचित हुने व्यवस्था अभ्यासमा नल्याएसम्म सत्ता अस्थिरता हट्ने देखिँदैन । त्यसैले अब संविधान संशोधनमाफत तत्काल माथि उल्लेखित व्यवस्था आवश्यक छ । दुई प्रमुख दलले सत्ता साभेदारीका लागि गरेको सहमतिमा संविधान संशोधनको पनि विषय समेटिएको छ । के उनीहरू यस विषयमा संविधान संशोधन गर्न तयार छन् ?

स्मरण होस्, तत्कालीन एकीकृत नेकपा माओवादीले २०७२ असारमा संविधान मस्यौदा समितिमा देशको शासकीय स्वरूपमा प्रत्यक्ष निर्वाचित कार्यकारी राष्ट्रपति हुनुपर्ने सहित १२ बुँदे फरक मत पेश गरेको थियो । संविधानसभाबाट २०७२ असोज ३ मा संविधान जारी भयो । त्यस समयमा तत्कालीन एकीकृत नेकपा माओवादी पार्टी प्रमुख प्रतिपक्षी दलको हैसियतमा थियो । त्यस बेला मुख्यत: नेपाली कांग्रेस र नेकपा एमाले मान्न तयार नभए पछि अन्तत: एकीकृत माओवादीले फरक मतका बाबजुद संविधानमा हस्ताक्षर गर्‍यो । संविधानसभाबाट २०७२ असोज ३ गते नेपालमा संविधान जारी भयो । यस संविधानले देशको शासकीय स्वरूपमा आलङ्कारिक राष्ट्रपति र कार्यकारी प्रधानमन्त्री हुने व्यवस्था गर्‍यो ।

समावेशिता र सङ्घीयता हटाएर राजनीतिक स्थिरता सम्भव छ ? वर्तमान संविधानको भाग १ को धारा ४ मा नेपाल स्वतन्त्र, अविभाज्य, सार्वभौम सत्ता सम्पन्न, धर्मनिरपेक्ष, समावेशी, लोकतन्त्रात्मक समाजवाद उन्मुख सङ्घीय लोकतान्त्रिक, गणतन्त्रात्मक राज्य हो भनी लेखिएको छ । संविधानले नेपाललाई धर्मनिरपेक्ष राष्ट्रका रूपमा स्थापित गरेको छ । यस संविधानमा नेपालमा बोलिने सबै मातृभाषा राष्ट्रभाषा हुने छ, भनी स्पष्ट पारिएको छ । समानुपातिक समावेशिता, पहिचान र प्रतिनिधित्वको आधार नै सङ्घीयता हो । यि सबै पक्षले स्थायित्वको बाटो देखाएको छ । तर, सत्ताको लागि जे पनि कुकर्म गर्न तयार हुने व्यवहार, चरित्र र मानसिकता नै राजनीतिक अस्थिरताको मूल कारण बनिरहेको छ ।

प्रत्यक्ष निर्वाचित राष्ट्रपति प्रणाली किन ?

२०४६ साल पछाडिका ३५ वर्षको अवधिमा २९ वटा सरकार परिवर्तन भए । सत्ता प्राप्तिका लागि बहुमतको गठबन्धन बनाउने, समीकरण र बहुमतका निम्ति जस्तोसुकै माग र त्यसको सम्बोधन गर्न तयार हुने राजनीतिक प्रवृत्ति नेपाली राजनीतिक वृत्तमा स्वाभाविक खेल बनेको छ । चाहे प्रजातान्त्रिक दल होस्, चाहे कम्युनिस्ट पार्टी वा पञ्चायती दल नै किन नहुन्, सबैको साभा उद्देश्य सत्ता केन्द्रित छ । प्रजातन्त्र उदयपछि कहिले अस्वच्छ छविका नाममा संसद् विघटन गराई त कहिले के नाममा संसद् पुन:स्थापना गराई नयाँ नेतृत्वको सत्तारोहण गराइएको राजनीतिक प्रयास पनि देखिन्छ ।

वर्तमान संसदीय प्रणालीले राजनीतिक दलहरूलाई देशको सामाजिक तथा आर्थिक विकासभन्दा पनि बारम्बार सरकार परिवर्तन र आफ्नो उपस्थितिका निम्ति गणितीय समीकरणमा बढी ध्यान दिन बाध्य तुल्याएको छ । नेपालमा विद्यमान संसदीय प्रणालीको आयाम भनेकै छुट्टाछुट्टै समयमा सरकार परिवर्तन भएर राजनीतिक अस्थिरता सिर्जना हुनु हो । जसका कारण देशले सामाजिक र आर्थिक विकासमा अपेक्षित विकासको गति लिन सकेको छैन । २०४७ यता हालसम्म नेपालमा २९ सरकार बनेका छन् । त्यसमा पनि पहिलो संविधानसभापछि नै १४ वटा सरकार बनेका छन् ।

सत्ता समीकरण र गठबन्धन बनाउने नाममा र गणितीय सङ्ख्या पुर्‍याउने संसदीय खेलले देशभरबाट एक सिट ल्याएका दलले समेत वार्गेनिङ गरी मन्त्रालय चलाएको सत्य हाम्रोसामु छ । त्यस्तै ठुला दलहरूलाई पनि संसद्मा बहुमत पुर्‍याउनका निम्ति स-साना दलसँग समीकरण गर्नुपर्ने हुन्छ । जसबाट असामान्य सम्भौता तथा नाजायज मागहरू पूरा गर्ने र गठबन्धनकै अनुकूलता र प्रतिकूलतामा सरकारको भविष्य निर्धारण हुने हुँदा सरकारको नेतृत्व गरेका प्रधानमन्त्री जनतामुखीभन्दा पनि संसद्मखी हुन्छन् ।

यस्तो राज्यसत्ताको स्वार्थका कारण जनअपेक्षित विकासका चाहनाहरू ओझेलमा परेका छन्।

अर्कोतर्फ, जनताको मतलाई राजनीतिक दलहरूले सरकार बनाउने र गिराउने खेलमा प्रयोग गरेका छन्। बहुमत पुर्‍याउने नाममा जनताको मतलाई सांसदले करोडौँमा बेच्ने गरेका छन् । एक पटक जनताबाट निर्वाचित भएपछि पाँच वर्षसम्मै सांसद भई बस्न पाइने र पटक पटक जनतामा जान नपर्ने भएकाले सांसदहरू पनि बरु चुनाव जित्न करोडौँ खर्च गर्ने र केन्द्रमा बसी विगतको खर्च असुल गर्ने नियतमा बढी तल्लीन देखिन्छन्।

यसरी नयाँ संविधान जारी भएर पनि वर्तमान संविधानले अपनाएको सुधारिएको संसदीय प्रणालीले जनताले अपेक्षा गरेको शान्ति, स्थायित्व तथा आर्थिक विकास पूरा हुन सकेको छैन। बरु सरकार सधैं अस्थिर भइराख्नु, छोटो-छोटो समयमा नै सरकार परिवर्तनका कुरा चल्नु र फेरि पनि प्राप्त राजनीतिक अधिकारहरू सधैंभरि जोखिममा परिराख्ने जस्ता परिघटनाले संविधान जारी गर्दा निर्वाचन पद्धतिमा गरिएको गल्ती सच्याई तुरुन्त संविधान संशोधन गरी प्रत्यक्ष निर्वाचित राष्ट्रपतिसहितको शासकीय प्रणाली जरुरी भएको छ ।

राजनीतिलाई पेसामुखीबाट पार लगाउनका निम्ति पनि यो शासकीय प्रणाली अत्यावश्यक छ। हाम्रो परम्परागत राजनीति र राजनीतिक दलहरूको राजनीतिक संस्कारले राजनीतिलाई पेसा बनायो। राजनीतिमा लागियो भने बिना लगानी प्रशस्त धन आर्जन

गर्न सकिन्छ, राजनीतिक शक्ति र पहुँच पनि बढ्छ भन्ने मानसिकता कार्यकर्तामा हावी भयो ।

राजनीतिक पहुँचका आधारमा कुनै नेता तथा दलको सम्बन्धमा कार्यकर्ताले कसैको सुरुवा बहुवामा, कसैलाई ठेक्का दिलाइँदिएर राजनीतिलाई नियमित कमाइ खाने पेसा बनाउन खोज्दा समस्या थप बल्फ्न पुरयो । त्यसैले राजनीतिलाई समाज सेवाका रूपमा लिई नेतृत्वलाई सिधा जनतासँग जोड्ने यो प्रणालीले मद्दत गर्छ । त्यसैगरी विविधताको सम्बोधन गर्न पनि यो प्रणाली उपयुक्त हुन्छ ।

नेपालमा १२५ जात र १२३ भाषा रहेको पृष्ठभूमिमा यो जनसाङ्ख्यिक विविधतालाई सम्बोधन गर्न, विभिन्न जाति र भाषीको आवश्यकता पूरा गर्न पनि यिनै जनताले प्रत्यक्ष रूपमा मत दिई निर्वाचित गर्ने राष्ट्र प्रमुख नै उपयुक्त हुनेमा दुई मत छैन । जनताको प्रत्यक्ष जनादेशका निम्ति पनि यो प्रणाली आवश्यक छ ।

किन हुनुपर्छ पूर्ण समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली ?

पूर्ण समानुपातिक भएका देशहरूमा आर्थिक र सामाजिक समानता बढी हुने गरेको छ । राजनीतिमा अतिवाद हुने सम्भावना कम हुनुका साथै प्रतिनिधिमूलक लोकतन्त्रको उच्चतम अभ्यास हुन्छ । पूर्ण समानुपातिक प्रणालीमा सबै मतको प्रतिनिधित्व हुने गरी र दललाई खसालेको मतका आधारमा संसद्मा सङ्ख्या निर्धारण हुन्छ । पूर्ण समानुपातिक संसद्को आधारभूत सिद्धान्त सबै मतदाताको कदर हो । प्रत्यक्ष निर्वाचन प्रणाली (पहिलो हुने, निर्वाचित हुने) मा भने सबैभन्दा धेरै मत ल्याउने उम्मेदवार निर्वाचित हुन्छन्। अरू उम्मेदवारको मत एक प्रकारले ‘खेर’ जान्छ । यो निर्वाचन प्रणालीका धेरै खराबी छन्, जसमध्ये एक हो- सबै नागरिकको मतको प्रतिनिधित्व नहुनु । सबैभन्दा धेरै मत आउने उम्मेदवार संसद्मा जान्छन् तर सोही क्षेत्रमा अरू उम्मेदवारको मतको कतै पनि प्रतिनिधित्व हुँदैन । साथै, संसारभरि सयन्त्रको सञ्चालनमा ठुला राजनीतिक दलहरूको एक प्रकारको ‘सिन्डिकेट’ स्थापित हुने सम्भावना हुन्छ । नेपालको राजनीतिमा ठुला दलहरूले ‘सिन्डिकेट’ का रूपमा व्यवहार गरेका उदाहरण पर्याप्त छन् । सबै मतको प्रतिनिधित्व हुने हुनाले पूर्ण समानुपातिक प्रणाली संसारभरि सबैभन्दा धेरै लोकतान्त्रिक देखिएको छ ।

अन्तर्राष्ट्रिय अभ्यास दक्षिण अमेरिका, युरोपका धेरै र दक्षिण पूर्वी एसिया र अफ्रिकाका केहीसहित पूर्ण समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली ८५ देशमा छ । समानुपातिक प्रणाली मुख्य दुई प्रकारका हुन्छन्, बन्द सूची र खुला सूची । बन्द सूची अहिले नेपालले अवलम्बन गरेको मिश्रित निर्वाचन प्रणालीको ४० प्रतिशत समानुपातिकको भाग हो, जसमा राजनीतिक दलले विधायिकाका लागि उम्मेदवारको सूची निर्वाचन आयोगलाई चुनाव पहिल्यै बुझाउँछ र दल आफैँले उम्मेदवारका क्रम सङ्ख्या निर्धारण गर्छ, यसमा मतदाताले उम्मेदवारलाई होइन दललाई मत हालेका हुन्छन् ।

युरोपका अधिकांश देशले भने समानुपातिकअन्तर्गत खुला सूची अभ्यास गर्छन् । खुला सूचीमा पनि दललाई नै मत हाल्ने हो तर यसमा दलको सूचीअनुरूप आफ्नो उम्मेदवारको प्राथमिकतालाई व्यक्त गर्न सकिन्छ । समानुपातिकअन्तर्गत खुल्ला सूचीमा केही हदसम्म मतदाताले आफूलाई मन परेको उम्मेदवारको वर्गीकरण गर्न सक्छन् र सर्वाधिक लोकप्रिय उम्मेदवार संसद्मा चुनिन्छन् ।

दललाई मत हालेकै आधारमा चुनिने भए पनि यसमा आफूलाई

मन परेको उम्मेदवारलाई छान्ने अधिकार बन्द सूचीजस्तो राजनीतिक दललाई नभएर मतदाताकै हातमा हुन्छ । यस कारण पूर्ण समानुपातिक निर्वाचन प्रणालीमा गएको खण्डमा खुल्ला सूचीको अवधारणा अपनाए मतदाताको अ्भ्र प्रतिनिधित्व हुने थियो । फिनल्यान्ड, बेल्जियम र स्विट्जरल्यान्डलगायत देशमा यस्तै अभ्यास छ ।

निष्कर्षमा नेपालमा एकपछि अर्को निर्वाचन बढीभन्दा बढी खर्चिलो भइरहेको छ । पार्टीका उम्मेदवार एवं राज्य दुवैले गर्ने निर्वाचनसम्बन्धी खर्च बजारको महँगीको दरभन्दा बढी छ । हरेक समयमा उम्मेदवारबाट गरिएका खर्च अपारदर्शी हुने गरेका छन् । खर्चिलो निर्वाचन समृद्धिको लक्ष्य प्राप्तिको बाधक हो र यसले भ्रष्टाचारलाई बढवा दिएको छ । प्रजातन्त्र संरक्षण गर्न निर्वाचनको खर्च घटाउनुबाहेक हामीसँग कुनै अर्को विकल्प छैन । अहिलेको मिश्रित निर्वाचन प्रणाली परिवर्तन गर्नु आवश्यक छ । पूर्ण समानुपातिक निर्वाचनलाई बढवा दिनुपर्छ, ताकि सबै मतदाताले व्यक्तिलाई नभई पार्टीका लागि मतदान गर्नेछन् र त्यसले निर्वाचन खर्च घटाउन सहयोग पुग्छ ।

अर्कोतर्फ पूर्ण समानुपातिक निर्वाचन प्रणालीले समाजलाई विचारतिर डोर्‍याउँछ । अहिलेको व्यक्ति केन्द्रित समाज विचारका बारेमा बढी छलफल गर्न उत्सुक हुन्छ र विचार एवं व्यवहार बोकेको पार्टीलाई भोट हाल्ने वातावरण निर्माण हुन्छ । पूर्ण समानुपातिक निर्वाचन प्रणालीले सुदृढ पार्टीको निर्माण र समाजमा शुद्ध आचरण निर्माण गर्ने एक्खाले होड नै चल्छ । सामाजिक मर्यादा र अनुशासनको पक्षलाई बलियो ढङ्गले लिनका लागि पनि यो प्रणाली हाम्रो जस्तो गरिब र पछोटेपना बोकेको मुलुकका लागि अपरिहार्य बनिसकेको छ ।

पूर्ण समानुपातिक निर्वाचन र प्रत्यक्ष निर्वाचित कार्यकारीमा जानु लोकतन्त्रलाई थप सुदृढ पार्दै जनतालाई नै अधिकार सम्पन्न बनाउनु हो । अझ भर्खरै सर्वोच्चले समानुपातिक निर्वाचन प्रणालीबारे गरेको व्याख्याले पनि यसको महत्त्व दर्साइँदिएको छ । समानुपातिक प्रणालीलाई शोषण, उत्पीडनमा परेकालाई स्थान दिन भनेको सर्वोच्चले तरमारा वर्गबारे समेत सचेत व्याख्या गरेको छ । यसले पूर्ण समानुपातिक निर्वाचन प्रणालीको महत्वलाई थप उजागर गरिदिएको छ ।

अर्को सवाल हो, प्रत्यक्ष निर्वाचित कार्यकारी । अहिलेसम्म बनेका सरकार, सरकार बन्न चालिएका कदम र पूर्वप्रधानमन्त्रीको क्लबजस्तो बनिसकेको मुलुकलाई स्थिर सरकार दिनु आजको आवश्यकता हो । यसका लागि प्रत्यक्ष निर्वाचित कार्यकारीमा जानुको विकल्प छैन । हुन त कतिपयले प्रत्यक्ष निर्वाचित कार्यकारी निरङ्कुश बन्ने तर्क पनि गरेको देखिन्छ । तर, संसदले प्रत्यक्ष निर्वाचितलाई नियमन गर्न सक्ने नै हुँदा निरंकुशताको प्रश्न नै आउँदैन । अहिलेको निर्वाचन प्रणालीबाट निर्वाचित कार्यकारीले संविधान नमिचेको कहाँ होर ? तर, जनताको बलमा त्यसलाई निस्तेज पारिको घटना लुकेको छैन ।

दल र विचार प्रधान बनाउनका लागि पनि यो आवश्यक छ । पपुलिज्मवादलाई परास्त गर्दै लोकतन्त्रलाई सुदृढ पार्ने एक मात्र प्रणाली भनेकै पूर्ण समानुपातिक निर्वाचन र प्रत्यक्ष निर्वाचित कार्यकारी हो । यसतर्फ जान ढिला गर्न हुन्न ।

शेर्पा नेकपा (माओवादी केन्द्र) का वैकल्पिक केन्द्रीय सदस्य हुन् । रातोपार्टीबाट

महादेव पोखरीको इतिहास बुभाउने शिलापत्र

भक्तपुर । भक्तपुरको प्रसिद्ध मुहानपोखरीको इतिहाससँग सम्बन्धित शिलालेख अनावरण गरिएको छ ।

चाँगुनारायण नगरपालिका वडा नं ६ को उक्त पोखरीको ऐतिहासिक जानकारी उत्किर्ण गरिएको शिलालेख सोमवार पोखरी परिसरमा अनावरण गरिएको हो । धार्मिक र प्राकृतिक महत्त्वको उक्त पोखरीको ऐतिहासिक पृष्ठभूमि बारेको शिलापत्रको अनावरण इतिहास तथा संस्कृति खोजकर्ता एवम् जेष्ठ नागरिक प्रेम प्रसाद काफ्लेले गरेका थिए ।

शिलापत्रमा ३औं नमः सृष्टिकालमा ब्रम्हाजीले यस स्थानमा कुण्ड निर्माण गरी रत्नको शिवलिङ्ग स्थापना गर्नु भएकोले यस लिङ्गको नाम रत्नचुण्डेश्वर रहन गएको

कुरा स्कन्द पुराणको हिमवत्खण्डको १२३।८ श्लोकमा वर्णन गरिएको छ । यस पुण्यभूमि रत्नचूड पर्वतको पवित्र धाम चन्दनीय सिद्ध भूमि हो,भक्त भनिएको छ। यसैगरी सोही शिलापत्रमा जसमुन्द्र मन्थन गर्दा निस्किएको कालकुट विष पिएका भगवान श्री महादेवले विषको डाहा सहन नसकि हिमालय कैलाश पर्वत जाने क्रममा यस तीर्थस्थलमा आई स्नान गर्नुभएकोले यस ठाउँको नाम महादेव पोखरी भएको किम्बदन्ती रहेको छ । श्री महादेवले यसै कुण्ड/पोखरीबाट आफूले पिएको विष वगाउन नौ धारा सहित नदीहरुः हलाहल, चम्पा, चन्द्रावती, पुण्यमाता, वोधिनी, सर्वाणा, भद्रा बीला र बाघहिनी प्रवाहित गर्नुभएकोभक्त भन्ने किम्बदन्ती समेत उल्लेख छ ।

महादेव पोखरीको इतिहास बुभाउने शिलापत्र

नेपाल स्काउट, बाग्मती प्रदेश, स्थानीय स्काउट कार्यालय, मध्यपुर थिमिले प्रथम मध्यपुर स्काउट नगर परिषद् बैठक सम्पन्न गरेको छ । मध्यपुर थिमि नगरपालिकाका उप-प्रमुख तथा परिषद् अध्यक्ष विजयकृष्ण श्रेष्ठको अध्यक्षतामा बसेको उक्त बैठकमा अध्यक्षबाट प्रस्तुत गरिएको आ.व. २०८०/८१ को प्रगति प्रतिवेदन र वित्तीय आयुक्त श्री संगिता श्रेष्ठबाट प्रस्तुत गरिएको आर्थिक प्रतिवेदन तथा आ.व. २०८१/८२ को नीति तथा कार्यक्रमसहित अनुमानित बजेट पारित गरिएको थियो । साथै, स्काउट तालिम केन्द्र निर्माण, स्थानीय स्काउट दर्ता अभियान तथा स्काउट शिक्षक दरबन्दीको लागि पनि नगरपालिकासंग विशेष अनुरोध गर्ने निर्णय पारित गरिएको थियो । स्वागत मन्तव्य राख्दै स्थानीय स्काउट कार्यालयका स्थानीय आयुक्त श्री तुल्सीहरि प्रजापतिले

मध्यपुर स्काउटले गरेका उल्लेखनीय कार्यहरूको चर्चा गर्दै मध्यपुर स्काउटलाई देशकै नमुना स्काउट बनाउने अभियानमा सबै जना हात्तेमालो गरि अघि बढ्नुपर्ने कुरा जोड दिए । प्रस्तुत प्रतिवेदनहरू उपर छलफल कार्यमा सहभागी भई नेपाल स्काउट, बाग्मती प्रदेश, स्थानीय स्काउट कार्यालय, मध्यपुर थिमिका पूर्व स्थानीय आयुक्त तथा सहायक राष्ट्रिय प्रशिक्षक हरि बहादुर श्रेष्ठले मध्यपुर स्काउटको द्रुत विकासको लागि युवा परिचालन सशक्त बनाउनु पर्ने धारणा व्यक्त गरे । अतिथिको मन्तव्य राख्दै नेपाल स्काउटका पूर्व राष्ट्रिय सचिव रामगोपाल कर्माचार्यले मध्यपुर स्काउटको गर्विलो ईतिहाससँगै नेतृत्व-वर्गको मुक्त-कण्ठले प्रशंसा गरे । साथै, प्रस्तुत प्रतिवेदनहरू उपर छलफल कार्यमा सहभागी भई सदस्यता बृद्धि आयुक्त तथा राष्ट्रिय प्रशिक्षक भुवनचरण

श्रेष्ठ, आदर्श मा.वि., लायकू, थिमिका प्राचार्य बुद्धि कुमार घो, विनायक शिक्षा निकेतनका प्रिन्सिपल सुरेन्द्र विक्रम प्रजापति, सिद्धिकाली क्षेत्र संरक्षण तथा विकास कोषका अध्यक्ष दिलकृष्ण प्रजापतिले सल्लाह-सुभाबसहित आ-आफ्ना धारणा व्यक्त गरे । नेपाल स्काउट, बाग्मती प्रदेशका प्रमुख आयुक्तले वर्तमान स्काउटिङ्ग अभियानका चुनौती एवम् अवसरका बारेमा आफ्नो विचार व्यक्त गरे । परिषद्का सदस्य-सचिव ज्ञानेन्द्र प्रसाद भट्टले सञ्चालन गरेको बैठकमा उपस्थित सम्पूर्णमा धन्यवाद ज्ञापन गरेको सो बैठकमा अध्यक्षता गरेका अध्यक्ष विजयकृष्ण श्रेष्ठले मध्यपुर स्काउटको प्रशंसासहित सुन्दर, शान्त र सु-संस्कृत समाज निर्माणमा खेलेको भूमिका अझ उत्कृष्ट बन्दै जाओस् भनी शुभकामना दिए । सो भेलाले १५ बुँदे निर्देशनसमेत पारित गरेको छ ।

खाद्य कम्पनीको सिइओमा गोपीकृष्ण न्यौपाने

काठमाण्डौ । २०७७ माघ अघि उदयपुर सिमेण्ट उद्योगको अवस्था जर्जर थियो । उद्योग बन्द अवस्थामा थियो, कोइला, जिप्सम, आइरन ओर जस्ता कच्चापदार्थको स्टक थिएन, निकै ठूलो संख्यामा अवकाश प्राप्त कर्मचारीहरु उपदान र औषधी उपचारको रकम नपाएर क्युमा रहेका थिए । २०७७ असार देखि राजस्व, संचयकोष, नागरिक लगानी कोष, कर्मचारी विमाको रकम जम्मा भएको थिएन, कार्तिक देखिको तलब ओटी बाँकी थियो, विद्युत महसुल तिरिएको थिएन अर्थात समग्रमा भन्नुपर्दा ६५ करोड भन्दा माथिको चालू दायित्व रहेको अवस्था थियो । माघ १ गते नेपाल सरकारले महाप्रबन्धकको रुपमा गोपी कृष्ण न्यौपानेलाई उदयपुर सिमेन्ट उद्योगमा नियुक्त गरेपछि बन्द उद्योग फेरी सुचारु हुन थाल्यो ।

न्यौपानेले महाप्रबन्धकको कार्यभार सम्मालेपछिको दोस्रो आर्थिक वर्षमा उदयपुर सिमेन्ट उद्योग ४ करोड ९३ लाख रुपैयाँ खुद नाफा गरेको अर्थ मन्त्रालयले सार्वजनिक गरेको आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा सार्वजनिक संस्थानहरूको वित्तीय अवस्था बारेको प्रतिवेदनमा उल्लेख छ ।

मर्मत सम्भारमा ध्यान दिनु, फजुल खर्च कटौती र उत्पादनमा बृद्धि भएको कारण नाफामा देखिएको हो । आव ०७८/०७९ को सार्वजनिक संस्थानहरूको वित्तीय अवस्थाको प्रतिवेदनका अनुसार उदयपुर सिमेन्ट उद्योगको आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को तुलनामा ०७८/०७९ मा १४.४१ प्रतिशतले सञ्चालन आयमा बृद्धि गरेकाले समग्र औद्योगिक क्षेत्रका संस्थानको सञ्चालन आयमा बृद्धि भएको छ ।

महाप्रबन्धक न्यौपानेको कुशल व्यवस्थापकीय क्षमताको कारण ०७८/७९ मा उद्योगले भ्याटबापत १८ करोड ८२ लाख ६२ हजार २ सय २७ रुपैयाँ बुझाएको छ भने अन्तःशुल्कबापत २ करोड ३८ लाख ९६ हजार ६ सय ९ रुपैयाँ राजस्व तिरेको उदयपुर सिमेन्ट उद्योगले जनाएको छ ।

त्यतीमात्र होईन न्यौपानेको कार्यकालमा उद्योगले अग्रिम कर १ करोड ६० लाख २ ९ हजार ९ सय ७९, रोयल्टी ८३ लाख ५२ हजार ५ सय ८०, प्रदूषण शुल्क ५४ लाख ३२ हजार, विद्युत् महसुल २० करोड ७५ लाख ४० हजार गरेर ४४ करोड ९५ लाख १४ हजार रुपैयाँ करबापत बुझाएको छ ।

खुल्ला प्रतिष्पर्धा मार्फत दुईवर्ष अघी २०७७ साल पुष २० को मन्त्रीपरिषदको निर्णयबाट नियुक्त महाप्रबन्धक न्यौपानेको दुई वर्षको कार्यसम्पादन उत्कृष्ट भएको भन्दै एक वर्षको म्याद थप गरि तीन वर्ष कायम गरेको थियो ।

दुई दशक भन्दा बढि निजी तथा वित्तिय संस्था, लेखापरीक्षक, कानुन व्यवसायी एक दर्जन भन्दा बढी संघसंस्थामा कुशल जिम्मेवारी पुरा गरेर अनुभव लिनुभएका न्यौपानेले छाडेपछि, अहिले उदयपुर सिमेन्ट उद्योग भन उधो गतिमा गएको छ ।

तत्कालिन उद्योग व्यवस्थापन र मन्त्रालयको असहयोगको कारण ६ महिना अघि उदयपुर सिमेन्टबाट विदा हुनु भएका न्यौपाने अहिले खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनीको सिइओ खुल्ला प्रतिस्पर्धाबाट तीन जनामा एक नम्बरमा सिफारिसमा पर्नु भएको छ ।

सायद यही हप्ता बस्ने मन्त्रीपरिषदको बैठकले खाद्य कम्पनीको सिईओको टुङ्गो लगाउने छ । लामो समयदेखि नेतृत्वविहीन हुँदा निकै नै अस्तव्यस्त बनेको खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेडले तीन जना प्रतिस्पर्धीको नाम सिफारिस गरेसँगै खाद्यले नेतृत्व पाउने लगभग पक्का भएको हो ।

प्रमुख कार्यकारी अधिकृतको लागि दरखास्त आव्हान भएकोमा १८ जनाले आवेदन दिएका थिए । नियुक्ति सम्बन्धी निर्देशिकाको अधीनमा रही कुल १०० पूर्णाङ्कको परीक्षामा सबैभन्दा बढी अङ्क प्राप्त गर्ने तीन जनाको नाम उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयले सूचना प्रकाशित गर्दै मन्त्रीपरिषदको बैठकमा निर्णयको लागि प्रस्ताव पठाएको जानकारी दिएको हो ।

सिफारिस भएका मध्ये पहिलो नम्बरमा रहेका न्यौपाने बलियो दावेदार रहेका छन । सिफारिस समितिका एक सदस्यका अनुसार छनौटमा परेका तीन जनालाई छान्ने आधार मध्ये एक त्यही कार्यरत, दोस्रो नवीन सोचयुक्त युवा भए पनि अनुभवको कमी र तेस्रो अनुभवी, सक्षम अनि निजी तथा सार्वजनिक दुवै प्रकारको संस्था बुझेको व्यक्ति पहिचान गरिएको हो । छनौटमा परेका मध्ये न्यौपाने भने अनुभवी व्यक्ति मानिन्छन् ।

एमबिए तथा एलएलएम गरेका न्यौपानेसँग २४ वर्ष सिजीको महाप्रबन्धकको रूपमा काम गरेको अनुभव छ । यसवाहेक

सो पवित्र धाममा प्रत्येक वर्ष श्रावण शुक्ल पूर्णिमाको दिन भक्तजनहरुले स्नान गरि ध्यान जप गर्ने, रुद्रि पाठ गर्ने, जनै मन्त्रण गर्ने, रक्षा बन्धन बाधि श्री रत्नचुण्डेश्वर महादेवको विशेष आराधना गर्ने परम्परा चलि आएको छ ।

शिलापत्र तयार गर्नका लागि खोजकर्ता प्रेम प्रसाद काफ्ले चान.पा. ७ बागेश्वरी नेपाली सेनाका साथै समाजसेवी रविन्द्रप्रताप शाहलगायतले सहयोग गरेका थिए । हाल सोही ठाउँमा श्री रत्नचुण्डेश्वर महादेव पोखरी संरक्षण समितिले अतिरूद्र महायज्ञ सञ्चालन गरिरहेको छ ।

वरिष्ठ मुटुरोग विशेषज्ञ प्रा.डा. कोजु सम्मानित

धुलिखेल । ‘गुणलक्ष्मी स्मृति रोटरी स्वास्थ्य सम्मान’ बाट वरिष्ठ मुटुरोग विशेषज्ञ प्रा.डा. राजेन्द्रप्रसाद कोजु सम्मानित भएका छन् । काठमाडौँ विश्व विद्यालय स्कूल अफ मेडिकल साइन्सेजका पूर्व डीन उनी धुलिखेल अस्पतालमा कार्यरत छन् ।

रोटरी क्लब अफ पनौतीको नवौँ पदस्थापना समारोहका अवसरमा प्रा.डा. कोजू सम्मानित भएका हुन् । रोटरी क्लब अफ पनौतीका संस्थापक अध्यक्ष एवं वरिष्ठ स्त्री तथा प्रसूति रोग विशेषज्ञ प्रा.डा. सुमनराज ताम्राकारले दिवंगत माता गुणलक्ष्मी ताम्राकारको स्मरणमा रोटरी क्लब अफ पनौतीबाट वर्षेनी स्वास्थ्य विशेषज्ञलाई प्रदान गर्ने गरी सो सम्मान स्थापना गरेको हो ।

पहिलो पटक वरिष्ठ मुटुरोग विशेषज्ञ प्रा.डा. कोजुलाई सो सम्मान प्रदान गरिएको हो । पनौतीको डायमण्ड हिल रिसोर्टमा आयोजित समारोहमा प्रमुख अतिथि रोटरी इन्टरनेशनल डिष्ट्रिक्ट ३२ ९२ नेपाल-भुटानका पूर्व गभर्नर सिए जितेन्द्रबहादुर राजभण्डारीले उनलाई नगदसहित सम्मान प्रदान गरेको हो । यसैगरी प्रा.डा. ताम्राकारले पिताको स्मरणमा स्थापना गरेको ‘पुष्पराज स्मृति रोटरी पत्रकारिता सम्मान’ काभ्रेपलाञ्चोक जिल्लाबाट २८ वर्षदेखि निरन्तर प्रकाशित काभ्रे टाईम्स साप्ताहिकलाई प्रदान गरिएको छ । साप्ताहिकका कार्यकारी सम्पादक रमेशप्रसाद न्यौपानेलाई अतिथि रोटरी इन्टरनेशनल डिष्ट्रिक्ट ३२९२ नेपाल-भुटानका पूर्व गभर्नर सिए राजभण्डारीले उनलाई नगदसहित सम्मान प्रदान गरेको हो ।

आदर्श माविका १२ पासलाई सम्मान

भक्तपुर । मध्यपुर थिमिको लायकूस्थित आदर्श माध्यमिक विद्यालयले कक्षा १२ (एसएलसी) परीक्षा २०८० मा सफल विद्यार्थीहरूलाई बधाई दिदै सम्मान गरेको छ ।

विद्यालयका प्राचार्य बुद्धिकुमार घो को सभापतित्वमा शनिवार भएको बधाई तथा सम्मान कार्यक्रमको उद्घाटन गर्दै मध्यपुर थिमि नगर प्रमुख सुरेन्द्र श्रेष्ठले शिक्षाको गुणात्मक विकासमा आदर्श मावि लायकुले पु-याएको योगदानको प्रशंसा गर्दै शुभकामना व्यक्त गरे । नगरप्रमुख श्रेष्ठले कक्षा १२ को नतिजामा जिपिए ए ल्याउने खुसन खनाललगायत विद्यार्थीलाई सम्मान गर्दै समाज निर्माणको आधार शिक्षाको गुणात्मक विकासमा नगरपालिका योजना सहित अघि बढेको बताए ।

कार्यक्रमका विशेष अतिथि मथिनपाका नगर उपप्रमुख विजयकृष्ण श्रेष्ठले सामुदायिक विद्यालयको स्तर उकास्न नगरपालिकाले गरेका कार्यहरूको बुँदागत जानकारी दिदै दैनिक जीवनमा व्यवस्थापन विषयको अध्ययन जरुरी रहेको बताए ।

विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष समेत रहेका उपमेयर श्रेष्ठले पढाईसँगै विद्यार्थीको व्यक्तित्व र नेतृत्व विकास जरुरी रहेको भन्दै विद्यार्थीहरूलाई शुभकामना दिए ।

विद्यालयका प्राचार्य घो श्रेष्ठले विद्यालयको शैक्षिक, अतिरिक्त क्रियाकलापदेखि खेलकुदका गतिविधिवारे प्रष्ट पादै प्रमाणपत्रमा मात्रै उत्कृष्टता नभई व्यवहारमा पनि विद्यार्थीहरूमा समानता, शालीनता र शिष्टता प्रदर्शित हुनुपर्नेमा जोड दिए । प्राचार्य घो श्रेष्ठले कर्तव्यनिष्ठ एवं लगनशील शिक्षक समूह, मेहेनती अनुशासित विद्यार्थी र सहयोगी अभिभावकको त्रिकोणात्मक सम्बन्धबाट मात्र शैक्षक सफलता प्राप्त हुने तर्क गरे ।

कार्यक्रममा मथिनपा शिक्षाशाखा प्रतिनिधि कुमारी शान्ति धामी, वरिष्ठ नेपाली शिक्षक एवं साहित्यकार जीवनाथ अधिकारी लगायतका अतिथि वक्ताहरूले संस्कारयुक्त व्यवहारिक ज्ञानको महत्व सहित शुभकामना मन्तव्य व्यक्त गरे ।

उक्त कार्यक्रममा कक्षा १२ अध्ययनरत छात्रा गंगा बुढाथोकीलगायतले आ-आफ्नो धारणा व्यक्त गरेका थिए ।

कार्यक्रममा कक्षा १२ मा अध्ययनरत छात्रछात्राहरूले उत्कृष्ट नृत्य, गायन प्रस्तुत गरेका थिए । उक्त सांगितिक अनि सांस्कृतिक कार्यक्रममा रम्दै विद्यार्थीहरूले गीत, कविता, गजल अनि मुक्तक पनि सुनाएका थिए ।

विनायकमा एसइइ उत्तीर्ण विद्यार्थीहरूलाई बधाई तथा विदाई

भक्तपुर । गुणस्तरीय शिक्षाका माध्यमबाट अब्बल तथा सक्षम विद्यार्थी उत्पादनमा जोड दिदै हरेक वर्षको एसइइ परीक्षामा उत्कृष्ट नतिजाका साथ विद्यार्थी उत्तीर्ण गराउन सफल विनायक शिक्षा निकेतन इङ्लिस स्कूल, मध्यपुर थिमिले गत साउन २६ गते शनिवार एसइइ उत्तीर्ण विद्यार्थीहरूको सम्मानमा बधाई तथा विदाई कार्यक्रमको आयोजना गरेको छ ।

विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष गणेशराम लाछीको सभापतित्व तथा मध्यपुर थिमि नगरपालिका वडा नम्बर ५ का वडा अध्यक्ष बालकृष्ण श्रेष्ठको प्रमुख आतिथ्यतामा आयोजित उक्त कार्यक्रममा शैक्षिक सत्र २०८० मा विनायकबाट उत्तीर्ण ७० जना विद्यार्थी, हाल कक्षा १० मा अध्ययनरत विद्यार्थी तथा अभिभावक एवं शिक्षक शिक्षिकाहरूको उपस्थिति रहेको थियो ।

विद्यालयका सहायक प्रिन्सिपल प्रेमप्रसाद निरौलाले स्वागत गरेको उक्त कार्यक्रममा अतिथिहरू घनागिरी, शान्ति धामी, नवीन श्रेष्ठ, बाबुकाजी श्रेष्ठ तथा उषा प्रजापति लगायतले गुणस्तरीय र जीवनोपयोगी शिक्षा प्रदान गर्ने क्रममा विनायक शिक्षा निकेतनले दिएको योगदानको चर्चा गर्दै कक्षा ११ र १२ मा समेत यस्तै नतिजा ल्याएर आफ्नो भविष्य उज्ज्वल बनाउन सम्पूर्ण एसइई उत्तीर्ण विद्यार्थीहरूलाई बधाई तथा शुभकामना दिएका थिए ।

कार्यक्रममा विद्यालयका संस्थापक प्रिन्सिपल सुरेन्द्रविक्रम प्रजापतिले शैक्षिक गुणस्तरीयता कायम गर्नका लागि स्थापना कालदेखि नै विद्यालयले जोड दिदै आएको र गुणस्तरीयताका लागि कुनै कसर बाँकी नराखेको तथा पटकपटक एसइइको नतिजामा नयाँ इतिहास रच्न सफल भएको र यस्तै युग सुहाउँदो वैज्ञानिक सोचको प्रगतिशील मूल्य मान्यताको शिक्षा प्रदान गर्न विद्यालय अघि बढिसकेको कुरा बताए ।

कक्षा १० का विद्यार्थीहरू सायाबुङ राई र सर्वरा श्रेष्ठद्वारा सञ्चालित उक्त कार्यक्रममा कक्षा १० मा अध्ययनरत तथा एसइइ पास आउट विद्यार्थीहरूले सांस्कृतिक कार्यक्रम समेत प्रस्तुत गरेका थिए ।

विश्व.....

नसकेको स्वीकार गर्दै महासंघले अधि सारेको विशेष, संरक्षित र स्वायत्त क्षेत्रलाई कानुन बनाएर सम्बोधन गरिने भारणा राखे ।

२०७२ सालको संविधानले जनतालाई सार्वभौम बनाएको बताउँदै जनताको माँग र आवश्यकतालाई विधि र प्रक्रियाबाट मात्र सम्बोधन गर्न सकिने प्रष्ट्याए । संसदमा रहेको दुइ दल बीचको सहमति पश्चात बनेको सरकारले जनताको अधिकार फिर्ता लिने नसोचेको बताउँदै बहुभाषि, बहुजातिय र बहुसाँस्कृतिक मुलकको विशेषतालाई कसैले मेट्न नसक्ने धारणा राखे ।

आदिवासी जनजातिका सवालहरुलाई संविधान सभाले अभिलेखिकरण गरेको र त्यसलाई सबैले ग्रहण गरेको बताउँदै उनले गुणस्तरीय जीवनको सपना देख्ने वातावरण यही संविधानले दिएको दावी गरे । उपप्रधानमन्त्री सिंहले अधिकार माँगदा अधिकार गुम्ने पनि खतरा रहन्छ भन्दै लोकतन्त्रको रक्षाका लागि सर्तक रहन पनि सो अवसरमा अपील गरे । सोही कार्यक्रममा नेपाल आदिवासी जनजाति महासंघका वरिष्ठ उपाध्यक्ष बुद्ध घर्ती भूजेलले स्वागत मन्तव्यका क्रममा आदिवासी जनजातिप्रति राज्य असहिष्णु बनेको टिप्पणी गरे । विकासका नाममा आदिवासीलाई घरबारविहिन बनाउने, भूमि र भूभाग तथा आदिवासीले प्रयोग गरिरहेको स्रोतको दोहन गर्ने काममा मात्र अधि वढेको आरोप लगाए ।

आदिवासीहरुको मौलिक ज्ञान र सीप, प्रथाजन्य परम्परालाई जगेर्ना गर्नु पर्नेमा उनीहरुको मूल्य र मान्यता माथि हस्तक्षेपकारी क्रियाकलाप हावी भएको भन्दै सोको प्रतिकार गर्ने बताए । नेपाल आदिवासी जनजाति महिला महासंघकी अध्यक्ष डिमी शेर्पाले जलवायु परिवर्तनका कारण नेपालका महिलाहरु सबैभन्दा बढी पीडित रहेको बताउँदै राज्यका नीति, कार्यक्रम र कानूनहरुमा आदिवासी महिलालाई सम्बोधन नगरेको बताए ।

अर्का वक्ता किरात राई यायोक्खाका अध्यक्ष जीवन हाताचो राईले आदिवासीहरुले पहिचानका लागि आवाज उठाउँदा सरकार प्रमुखले ‘आतंकाकारी’ को आरोप लगाएको भनाईप्रति आपत्ति जनाउँदै कोशी प्रदेशका ८२ जना र केन्द्रका ३ जना नेता तथा साँसदका सार्वजनिक कार्यक्रम बहिस्कार गर्ने नीति आदिवासीले लिएको बताए । आदिवासी जनजाति आयोगका अध्यक्ष रामबहादुर थापा मगरले समानुपातिक व्यवस्था आदिवासीको संघर्षबाट आएको बताउँदै यो व्यवस्थालाई घटाउन नसकिने बताए । कार्यक्रममा विभिन्न जातीय संस्थाका तर्फबाट मौलिक जातीय भाँकी तथा नृत्यहरु कार्यक्रममा प्रस्तुत गरिएको थियो ।

यस अधि भृकुटीमण्डपबाट सुरु भएको साँस्कृतिक न्याली सहितको भाँकीले शहर परिक्रमा गरी प्रज्ञा प्रतिष्ठानको सभाहलमा पुगेको थियो । न्यालीमा विभिन्न जातीय संस्थाहरुले संविधानमा व्यवस्था भएका अधिकारको कार्यान्वयन गर्नु पर्ने, भाषिक अधिकारको प्रत्याभूति गरिनु पर्ने, जातीय विभेद अन्त्य हुनु पर्ने लगायतका नारा लेखिएको प्लेकार्डहरु प्रदर्शन गरिएका थिए ।

त्यस्तै नेपाल आदिवासी जनजाति पत्रकार महासंघ स्थापनाको रजत वर्षका अवसरमा आइतबार राजधानीमा एक विशेष समारोहको आयोजना गरी पाँच जना आदिवासी जनजाति पत्रकारलाई र एक मातृभाषामा प्रकाशन हुने पत्रिकालाई सम्मान र

पुरस्कार प्रदान गरेको छ । फोनिज राष्ट्रिय पुरस्कार प्राप्त गर्नेहरुमा छपा पत्रकारिता तर्फ प्रभाव राष्ट्रिय दैनिकका सम्पादक विष्णु तामाङ, रेडियो तर्फ गोर्खाली रेडियोकी स्टेशन म्यानेजर खिमा गुरुङ र इलामका पत्रकार सटेन्द्र जवेगू छन् ।

यसै गरी राष्ट्रिय पत्रकारिता सम्मानबाट विजयरत्न तुलाधर, र नेपाल टेलिभिजनका पुष्पहरी क्याम्पा राई सम्मानित भएको छ । फोनिज मातृभाषा पत्रकारिताबाट दाङबाट प्रकासित हुने साप्ताहिक पत्रिका लौव अग्रासन रहेको छ । सो पत्रिकाका सम्पादक सन्तोष दहितले सम्मान ग्रहण गरे । सो फोनिज राष्ट्रिय पत्रकारिता सम्मानको नगद २५ हजार र फोनिज राष्ट्रिय पत्रकारिता पुरस्कारमा २० हजार नगद र प्रमाणपत्र रहेको छ ।

सोहीअनुसार फोनिज मलेसिया सम्मान २०८१ बाट दुई जना पत्रकार सम्मानित भएका छन् । सम्मानित हुनेमा नेपाल पत्रकार महासंघ पाल्पाका अध्यक्ष रेखीराम रानामगर र पर्साका पत्रकार पुनम महतो थारू छन् । सम्मानपत्रसहित नगद १० हजार राशीको सो सम्मान यसै वर्ष स्थापना गरिएको हो । फोनिज मलेसियाले सो पुरस्कारको स्थापना गरेको हो ।

सो पुरस्कार र सम्मान सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्री पृथ्वीसुब्बा गुरुङले वितरण गरेको थियो । कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्दै सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्री गुरुङले प्राप्त उपलब्धिमा उभिएर त्यसको रक्षा गर्न आह्वान गरे । उनले संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक संविधान नै पछिल्लो समयमा आदिवासी जनजातिको सबैभन्दा ठूलो उपलब्धि भएको दावी गरे । सरकारका प्रवक्ता समेत रहेका मन्त्री गुरुङले अबको एक वर्षभित्र सबै सरकारी मिडियामा नयाँ नीति ल्याइने बताए ।

उनले भने, “यो एक वर्षभित्र सबैमा नयाँ नीति बनाइन्छ । संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक संरचनाअनुरूपको नीति बनाइन्छ । प्रेस काउन्सिल नेपालका अध्यक्ष बालकृष्ण वस्नेतले शुभकामना मन्तव्य दिदै समाजिक तथा राजनीतिक आन्दोलनमा फोनिजले सहयोगी भूमिका निर्वाह गरेको बताए । उनले परिपक्व पत्रकारिता हराउँदै गएको बताउँदै फोनिजमा पनि वास्तविक पत्रकारको सङ्ख्या वृद्धि हुनुपर्ने बताए । नेपाल आदिवासी जनजाति महासंघका अध्यक्ष गेल्जे लामा शेर्पाले पत्रकार मात्र नभई धेरै नेपाली पेशाबाट पलायन हुने अवस्था नेपालमा भएको बताए । यहाँका उद्योग, कलकारखाना सबल नभएसम्म पत्रकारिता क्षेत्र पनि सबल नहुने उनको भनाइ छ । नेपालमा जलविद्युत र पर्यटन क्षेत्रको विकास गर्न सके अरु विकास स्वतः हुने धारणा व्यक्त गरे ।

कार्यक्रममा नेपाल आदिवासी जनजाति आयोगका अध्यक्ष रामबहादुर थापामगर, नेपाल पत्रकार महासंघका अध्यक्ष विपुल पोखरेल, फोनिजका पूर्व अध्यक्ष खिम घले, डण्ड गुरुङ, फोनिजका संस्थापक अध्यक्ष चन्द्रसिंह कुलुङ, प्रेस चौतारी नेपालका उपाध्यक्ष सविन प्रियसन्, नेपाल प्रेस युनियनका महासचिव दिलिप पौडेल, प्रेस सेन्टर नेपालका महासचिव सन्तोष पौडेल, फोनिजका वरिष्ठ उपाध्यक्ष लक्ष्मी चौधरी, सम्मानित व्यक्तित्वहरु विजयरत्न तुलाधर, खिमा गुरुङ, नेवा पत्रकार दवुका नृपेन्द्रलाल श्रेष्ठ लगायतले धारणा राखेको थियो ।

फोनिजका अध्यक्ष गजुरधन राईको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा उनले समावेशी मिडियाको मुद्दामा फोनिज सधै एकजुट हुने प्रतिवद्धता जनाए ।

अंग....

स्वास्थ्य जस्तो संवेदनशील क्षेत्रमा सेवारत सबै चिकित्सक र कर्मचारीप्रति सम्मान प्रकट गर्दै उहाँले अंगदान र अंग प्रत्यायोपनले स्वास्थ्य क्षेत्रमा सामाजिक क्रान्ति ल्याएको बताउनुभयो ।

उहाँले स्वास्थ्य बीमालाई रु. १ लाखबाट बढाएर पाँच लाख पुर्‍याउने योजना हालै सार्वजनिक गरेको बताउनुभयो ।

कार्यक्रमका विशेष अतिथि भक्तपुर नगरपालिकाका प्रमुख सुनिल प्रजापतिले नेपालमै अंग प्रत्यारोपणको सुविधा आरम्भले विरामीहरुलाई विदेशमा गएर उपचार गराउनुपर्ने बाध्यताको अन्त्य भएको बताउनुभयो ।

अंगदानबारे सहज कानुन आवश्यक भएको बताउँदै उहाँले नागरिकहरुलाई अंगदानको लागि प्रोत्साहित गर्न समय समयमा जनचेतनामूलक कार्यक्रमहरुको आयोजना गरिनुपर्ने बताउनुभयो ।

सरकारी अस्पतालहरुमा पनि डाइलासिसको सेवा उपलब्ध भएमा विरामीहरुलाई धेरै राहत मिल्ने बताउँदै उहाँले सरकारी अस्पताललाई विश्वसनीय र भरपदो बनाउनु आवश्यक छ भन्नुभयो ।

स्वास्थ्य क्षेत्र जनताको सेवा गर्ने उपयुक्त माध्यम हो भन्दै उहाँले स्वास्थ्य बीमालाई प्रभावकारी ढंगले सञ्चालन गरे धेरै विरामीहरु यसबाट लाभान्वित हुने बताउनुभयो ।

भक्तपुर क्षेत्र नं. २ का सांसद दुर्लभ थापाले आफूले पनि अंगदान गर्ने घोषणा गर्दै नेपालमै अंग प्रत्यारोपण गर्ने सुविधाले विरामीहरुलाई विदेशमा उपचार गर्न जाने बाध्यताको अन्त्य भएको बताउनुभयो ।

प्रदेश स्वास्थ्य मन्त्री किरण थापाले प्रादेशिक अस्पतालहरुमा पनि डाइलाइसिस सेवा सञ्चालन गर्न लागिरहेको बताउँदै भक्तपुरलाई शिक्षा र स्वास्थ्यको केन्द्र बनाउन सकिने धारणा राख्नुभयो ।

कार्यक्रमका सभापति शहीद धर्मभक्त राष्ट्रिय प्रत्यारोपण केन्द्रका कार्यकारी निर्देशक डा. पुकारचन्द्र श्रेष्ठले केन्द्र स्थापना भएको १२ वर्ष समयावधिमा करिब १३०० मिर्गौला प्रत्यारोपण र हालसम्म २६ जनाको कलेजो प्रत्यारोपण सफलताका साथ सम्पन्न भइसकेको जानकारी गराउनुभयो । अंग प्रत्यारोपण जस्तो संवेदनशील विषयलाई सातै प्रदेशमा विस्तार गर्न सके मात्र नेपाली विरामीलाई राहत हुने बताउँदै उहाँले नेपालमा हालसम्म मस्तिष्क मृत्युपछि अंगदान गर्ने करिब २६०० जनाले मन्जुरीनामा दिइसकेको बताउनुभयो ।

कार्यक्रममा केन्द्रका चिकित्सक डाक्टर कल्पनाकुमारी श्रेष्ठ, अंगदाता दुर्गा ढकाल र अभियन्ता बासुदेव पौडेलले पनि बोल्नुभएको थियो ।

थारू.....

गराउँदा सङ्ख्या बढ्नुका साथै नेपाली बाहेकका विभिन्न भाषाभाषी नै टप टेनमा परेका छन् ।’

मातृभाषामै कविता लेख्ने कविहरू नै उम्दा भएको उनको भनाइ थियो । सङ्घीयताको कार्यान्वयनको क्रममा थारू समुदायबाट विद्रोह हुँदा तिनले ठुलो मूल्य चुकाउनु परेको स्मरण गर्दै उनले भने, मैले पनि टीकापुरवारे लेख र कविता लेखेर थारू समुदायप्रति सद्भाव जताएको छु ।

कार्यक्रममा विभिन्न क्षेत्रमा विशेष योगदान पुर्याउने बुद्धसेन चौधरी, मानबहादुर चौधरी पन्ना, सिताराम चौधरी, बलराम चौधरी र नन्दुराज चौधरीलाई प्रमुख अतिथि राईले कदरपत्र प्रदान गरेको थियो । उनले संस्थागत योगदान पुर्याउने बर्दियाली थारू विकास

मञ्च काठमाडौँ र न्यु जर्सी थारू कम्युनिटी संयुक्त राज्य अमेरिकालाई समेत कदरपत्र प्रदान गरेको थियो । सम्मानित व्यक्तित्व सिताराम चौधरी र बुद्धसेन चौधरीले आआफ्नो मन्तव्य राखेको थियो । थारू कवितामा महिला हस्ताक्षर नामक कार्यपत्र प्रस्तुत गर्दै भूमिका थारूले थारू भाषामा महिला कविता लेखनको स्थिति र सम्भावनावारे उल्लेख गरेको थियो । यस कार्यपत्रमाथि शान्ति चौधरीले टिप्पणी गर्दै थारू भाषासाहित्यको खोजअनुसन्धानमा थप जोड दिनुपर्ने बताए ।

सहभागीका तर्फबाट पुरुषोत्तम चौधरी ,नरेन्द्रकुमार चौधरी, इन्दु थारू, प्रणव चौधरी, सियाराम चौधरी र सन्तोषी चौधरीले जिज्ञासा तथा सुझाव राखेको थियो । सहभागीका टिप्पणी र जिज्ञासालाई शान्त पादैं प्रस्तोता भूमिका थारूले प्राप्त भएका सुझावका आधारमा आफूले कार्यपत्रलाई पूर्णता दिन कोसिस गर्ने बताए ।

कार्यक्रममा अरूण चौधरी, गणेश वर्तमान, प्रणव चौधरी, शिव चौधरी, मित्थु थारू, अर्णव चौधरी, सन्तोषी चौधरी, सीएन थारू, निरजबाबु चौधरी, दोषहरण चौधरी, श्रीसन चौधरी, अविनाश चौधरी, शान्ति चौधरी, शत्रुघन चौधरी, भीमेश चौधरी, रामस्वागत चौधरी, उदयनारायण चौधरी र दिलबहादुर कुश्मी लगायतले कविता वाचन गरेको थियो ।

कार्यक्रमका सभाध्यक्ष ,नेपाल प्रज्ञा प्रतिष्ठानका प्राज्ञसभा सदस्य तथा थारू लेखक सङ्घ नेपालका अध्यक्ष डा. कृष्णराज सर्वहारीले वाचित रचनाको दस्तावेजीकरण गरिनुपर्ने कुरामा जोड दिँदै धन्यवाद ज्ञापनसहित कार्यक्रमको समापन गरेको थियो । प्रज्ञा प्रतिष्ठानका प्राज्ञसभा सदस्य चेतनाथ धमलाबाट उक्त कार्यक्रम बारे जानकारी प्राप्त भएको थियो े। कार्यक्रमको औचित्यमाथि प्रकाश पादैं थारू लेखक सङ्घका नन्दुराज चौधरीले ठुम्गर साहित्यिक बखेरी सुरु गरेको १२ वर्षपछि प्रज्ञाको सहकार्यमा प्रज्ञामै कार्यक्रम गर्न पाएकोमा खुसी व्यक्त गर्दै स्वागत मनतव्य राखेको थियो । कार्यक्रमको सञ्चालन यस सङ्घका आजीवन सदस्य शत्रुघन चौधरीले गरेको थियो ।

अव्यवस्थित.....

उनले बताए । प्रत्येक वर्ष सूर्यविनायकको राममन्दिर र शान्ति निकेतन स्कूल डुब्दा पनि समस्या समाधानमा पहल नगरिएको उनले गुनासो गरे । आफ्नो पार्टी सम्बद्ध जनप्रतिनिधिलाई थप जिम्मेवार बनाइ जिल्लामा प्राकृतिक प्रकोप न्यूनीकरणका लागि थप पहल गर्ने उनले प्रतिवद्धता पनि प्रकट गरेका छन् ।

त्यसैगरी नेकपा(माओवादी केन्द्र)का अध्यक्ष सुनिल गोठे बासुले कम्तिमा १२ वर्षको लागि योजना बनाउनुपर्नेमा वर्षा वित्त नपाउँदै डुबान विर्सिने र खोला छेउमा टहरा बनाउन शुरु गरिहाल्ने प्रवृत्ति प्रति चिन्ता व्यक्त गरे । एकातिर जनता घुस खाएर नक्सा पास गर्न खोज्ने अर्कोतिर स्थानीय सरकार डुबान केन्द्रीत मापदण्ड बनाउन र लागू गर्न असमर्थ हुने अवस्था रहन्जेल समस्या समाधान नहुने उनको भनाइ छ ।

चाँगुनारायण र सूर्यविनायकका जंगल हुँदै आउने बाढीले भक्तपुर र मध्यपुर थिमिमा वितण्डा मच्चाउने गरेकोले ४ वटै नगरपालिका मिलेर दीर्घकालीन समाधान खोज्नुपर्ने उनले बताए ।

सो अवसरमा रास्वपाका सभापति रामेश्वर थापाले स्थानीय जनप्रतिनिधिहरु लापरवाह भएकोले समस्या भएको बताए । उनले आफ्नै घर

रहेको सुनपा-७ गुन्डुमा भएको एक प्लटिङ्गले २० फुटको खोला ५ फुटको बनाईदिएको खुलासा गर्दै प्रायजसो प्लटिङ्ग व्यवसायीले कुनै मापदण्ड पुरा नगर्ने र उनीहरुको अगाडी जनप्रतिनिधि लाचार देखिने गरेका दावी गरे । ग्लोबल वार्मिगका कारण वर्षामा पानी अफ्न बढी पर्दै जाने भन्दै उनले बाढी व्यवस्थापन गर्न सामुहिक पहलको आवश्यकता समेत औल्याए ।

त्यसैगरी जसपाका जिल्ला अध्यक्ष राजाराम ढुकछुले वर्षा शुरु हुनु अगावै नदी र निकासको अवस्था जांच गरी आवश्यक प्रबन्ध मिलाउनुपर्नेमा जोड दिए । खोला, खोल्सा र कुलेसा वर्षैपिच्छे गहिर्याउनुपर्ने उनको भनाइ छ ।

नदी चौडा बनाई करिडोर निर्माण मात्र पनि समस्याको समाधान नभएको भन्दै जसरी बिगतका बाटाहरु साँघुरा लाग्न थाले त्यसरी नै बाढीको बहाव बढ्दै जाँदा करिडोरले पनि काम नगर्ने उनको दावी छ । नदी गहिर्याउनु नै उत्तम विकल्प हुने उनले बताए ।

म्ये प्वा.....

खनेगु जात्रा’ मनाईन्छ । यसवर्ष यो जात्रा आगामी असोज २ गते बुधवार मनाईन्छ ।

जात्रामा जिब्रो छेडाउनको लागि उनले मध्यपुर थिमि नगरपालिकाका नगरप्रमुख सुरेन्द्र श्रेष्ठलाई साथमा लिएर शनिवार रामभक्त नकमी कहाँ गएर नातु (जिब्रो छेड्ने सुइरो) बनाउन आग्रह गरेको छ । जात्राको परम्परा अनुसार जिब्रो छेडाउने व्यक्तिले एक महिना अधि नकमीलाई नातु बनाउन आग्रह गर्नुपर्छ, त्यसका लागि जिब्रो छेडाउने व्यक्तिले पुजा सामग्रीका साथ सम्ये वजी र एउटा रातो भाले लिएर नकमीको घरमा जानुपर्छ । सोही अनुसार शनिवार नगरप्रमुखसहितको टोली लिएर नकमीलाई नातु बनाउन आग्रह गरेको हो ।

जिब्रो छेडाउने व्यक्तिको आग्रह अनुसार नकमीले नातु तयार गरी शुद्ध तोरीको तेलमा डुवाएर राख्ने प्रचलन रहेको छ । यसरी राखेको सियोले जिब्रो छेड्दा रगत नआउने जनविश्वास रहेको छ ।

मध्यपुर थिमिमा वर्षेनी दुई वटा मेय प्वा: खनेगु जात्रा (जिब्रो छेड्ने जात्रा) सञ्चालन हुने गरेको छ । पहिलो विस्का: जात्राको अवसरमा प्रत्येक वर्ष वैशाख २ गते दिउँसो थिमिको बोदेमा र दोस्रो ईन्द्रजात्राको अवसरमा आश्विन शुक्ल पुर्णिमाको साँझ थिमिको दिगुलीमा जिब्रो छेड्ने जात्रा सञ्चालन हुने गरेको छ । थिमिको जिब्रो छेड्ने जात्राको लागि जात्राको आठ दिन अगाडि छ: दुसालेगु अर्थात देवता भित्‍याउने चलन रहेको छ । त्यसको लागि बालकुमारी मन्दिरमा एघार वटा किसली चढाउनु पर्दछ र रातोभालेको

बलि दिएर बालकुमारीको साधना गर्नुपर्दछ । जिब्रो छेड्ने जात्राको चारदिन अधि थिमिको लायकूका प:माहरुले हनुमानढोका दरवारमा गएर राज खड्ग लिएर आउने र सो खड्गलाई जात्रामा डबलीमा राख्ने प्रचलनसमेत रहेको छ । ईन्द्रजात्राको दिन बालकुमारीमा रातो भालेको बलि सहितको पूजागारि छवयला भोज खुवाउने चलन रहेको छ ।

त्यसको भालिपल्ट येँया पुन्हीको दिनमा दुता नं (जामा) लगाएर बालकुमारीमा पूजा गर्ने परम्परा रहेको छ । यो दिन जिब्रो छेड्ने व्यक्ति मौन ब्रत बस्नुपर्दछ । जिब्रो छेड्ने दिनमै बेलुकापख बालकुमारी देखि दिगुलीस्थित दिगुभैरव मन्दिर स्थानमा बत्ति दिन जानु पर्दछ । त्यहाँबाट आइसकेपछि दिगुभैरव मन्दिरमा भैरवको पूजा गरिन्छ । यो पूजा पश्चात जिब्रो छेड्ने व्यक्तिलाे दैवी शक्ति प्राप्त हुने जनविश्वास रहेको छ । त्यहाँबाट जिब्रो छेड्नेलाई दुई जनाले समाई भैरवसामुन्ने मुख फर्काई उल्टो हिडाई डबलीमा पुर्‍याईन्छ ।

डबलीमा नकमीले बनाएको करिव १० इन्च लामो नातुबाट कमीनायोले जिब्रो छेडाउने काम हुन्छ । त्यसपछि भ्यं (महादिप) बोक्न लगाई उसको ईच्छा अनुसार नगरपरिक्रमा गराउने गर्दछ । यसरी जिब्रो छेड्ने व्यक्तिले नगरपरिक्रमा गर्दा स्थानीय व्यक्तिहरु पनि “ताकुँ भ्ये: ख्वा:मसिसं भव्य न्यू” भन्दै सँगसँगै नगरपरिक्रमा गर्दछ ।

गतवर्ष बालकराम नानीचा श्रेष्ठले जिब्रो छेडाएका थिए । जात्राको परम्परा अनुसार बालकरामको इच्छा बर्माजिम काठमाण्डौको यात्रा गरिएको थियो ।

समापन बालकुमारी परिसरमा गरिन्छ । त्यहाँ जिब्रोबाट नातु निकालेर जिब्रोमा भएको खालमा नास:घ: (नित्यनाथ) देवता परिसरको माटो राखिदिन्छ । अनि नातुलाई बालकुमारी मन्दिर भित्र ठेकिन्छ । त्यसपछि जिब्रो छेडाउने व्यक्ति घर पुगेर मान्यजनबाट सगुन लिन्छ । जात्राको भोलिपल्टको बिहान नातु पूजा भनि द्घ:लित तवनेगु (विसर्जन पूजा) का लागि बालकुमारीमा पुजा गर्न जानुपर्ने प्रचलन रहेको छ ।

पेशासँगै....

नि:शुल्क तालिम प्रदान गर्दै आइरहेको संस्थाका निर्देशक बालकृष्ण वनमालाले बताए । उनले यो वर्ष मात्रै एसइई दिएर बसेका दुई सय ३८ जना पुरुष र एक सय ९२ जना महिला गरी कुल चार सय ६० जनालाई विभिन्न दसवटा तालिमहरु दिइएको जानकारी दिए । संस्थाले हालसम्म ६ हजार सात सय ८० जनालाई विभिन्न तालिमहरु प्रदान गरी सीपयुक्त बनाइएको वनमालाले बताए ।

स्थापना दिवसमा रक्तदान कार्यक्रम

भक्तपुर । मध्यपुर थिमिको गठठाघरचोक स्थित मध्यपुर बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.को स्थापना दिवसको अवसर पारेर संस्थाले सामाजिक दायित्व अन्तर्गत प्रत्येक वर्ष भै नियमित बृहत रक्तदान कार्यक्रम सम्पन्न गरेको छ । रक्त संचार केन्द्र भक्तपुरको प्राविधिक सहयोगमा सम्पन्न कार्यक्रम ममा ३ महिलासहित १० जनाले रक्तदान गरेको संस्थाका अध्यक्ष महेश्वरमान श्रेष्ठले जानकारी दिए । त्यस्तै संस्थाले स्थापना दिवसको अवसरमा गठठाघरचोकमा रहेको नवदुर्गा मन्दिरमा दिप प्रज्वलन गर्नुका साथै बृद्धाश्रममा रहेका बृद्धबृद्धाका लागि सहयोग पनि गरेको संस्थाका अध्यक्ष श्रेष्ठले जानकारी दिएको छ ।

‘नरसिंहाः अवतार’बाट महानायक राजेश हमाल ८ वर्षपछि कमब्याक

काठमाडौं । निदेशक दिवाकर भट्टराई निदेशन गर्न लागेको आगामी फिल्म 'नरसिंहा: अवतार' यतिवेला चर्चाको विषय बनेको छ । यही फिल्मबाट महानायक राजेश हमाल ८ वर्षपछि कमब्याक गर्न लागेकाले पनि यो फिल्मका कारण फिल्म क्षेत्र गर्माएको छ ।

यही फिल्ममा नायिका निती शाह पनि अनुबन्धित

भएकी छन् । निर्माणपक्षले नितिको एउटा लुक्स सार्वजनिक गरेको छ । सार्वजनिक लुक्समा नितिलाई महंगो पहिरन र महंगा गहनामा सजिएकी सुन्दरीका रुपमा देखाइएको छ । फिल्ममा उनको भूमिका के हुन्छ भन्ने निर्माण पक्षले अहिलेसम्म सस्पेन्स नै राखेको छ ।

नरसिंहाको अर्थ- भगवान विष्णुको उग्र अवतार हो। निर्माणपक्षले विहिवार फिल्मको घोषणा गरिएसँगै थिम पोस्टर सार्वजनिक गरेको थियो। जहाँ, थिम पोस्टरले युद्धको संज्ञेत गरेको छ। सार्वजनिक पोस्टरमा प्रयोग गरेको दायमा रातो (आगो) र दायार्थ निलो समुद्रको रङले फिल्मको कथा युद्ध र शान्तिको हुने संकेत गरेको छ। शान्तिका लागि द्वन्द्व हुने थिम पोस्टरले संकेत गरेको यसले पनि फिल्म द्वन्द्वप्रधान हुने प्रष्ट छ। आगो र पानीले आफ्नो अस्तित्व एकै ठाउँमा रहेर जोगाउन सक्दैनन्। त्यसैले यो लडाईमा कसले जित्छ भन्ने हो। त्यसैले यसमा भरपूर एक्सन हुने अनुमान लगाउन सकिन्छ।

क्रिएटिभ सिने आर्टको प्रस्तुति रहने फिल्म यही भदौबाट छायाङ्गनमा जाने तयारीमा रहेको छ । फिल्मको लगानी तीन करोडभन्दा माथि हुने बताइएको छ । निर्देशक भट्टराईको अर्को फिल्म 'मायावी' प्रदर्शनको तयारीमा छ ।

नेवाः फिल्म 'तिबः द सपोर्ट' प्रदर्शन हने

ललितपुर । ललितपुर
महानगरपालिका १६ वडा कलाकार
समितिले यही भाद्र १ गते शनिवार
नेवा: (नेपालभाषा) को चलचित्र
तिब: द सपोट^१ प्रदर्शन गर्ने भएको
छ। विहान ८:३० बजे र ११:३० बजे
काठमाडौं नगरस्थित विश्वज्योति
सिनेप्लेक्समा प्रदर्शन गरिने उक्त
चलचित्र रवि सायिमले निर्देशन
गरेको लोकप्रिय चलचित्र हो ।
नयाँ पुस्ताको विदेश मोहका कारण
ज्येष्ठ नागरिकहरुको जीवनमा
परेको प्रभावका विषय केन्द्रीत यो
चलचित्रको हालसम्म १६ शो प्रदर्शन
भएको छ भने लगातार हाउसफुल
भइरहेको छ ।

सरजु रंजित र समिता रंजित श्रेष्ठले निर्माण गरेको यस चलचित्रमा छायांकन तथा सम्पादन अमर चित्रकार, पार्श्व संगीत तथा संगीत भूपेन्द्र बज्राचार्यको रहेको छ। चलचित्रमा सुशील राजोपाध्याय, आशाकाजी थकु, संघरत्न शाक्य, सरस्वती मानन्धर, मैया मुनिकार, सुनीता श्रेष्ठ, मनोज महर्जन, श्रुष्टि महर्जन, पुष्करभक्त माथेमा लगायत कलाकारहरुको अभिनय रहेको छ।

कला र कलाकारिता क्षेत्रको लागि समर्पित भइ अग्रसर ललितपुर महानगरपालिका १६ वडा कलाकार समितिले आर्थिक सशक्तताका लागि यो शो आयोजना गरेको हो ।

वडाको नियमित सहयोगवाहक पनि थप सशक्त कार्यक्रम गर्दै जाने उद्देश्यले आयोजित यस प्रदर्शनले नेपालभाषाको चलचित्र क्षेत्रसँग, कलाकारिता क्षेत्रमा थप उर्जाशील कार्यक्रम आयोजना मात्र नभई टिकट विक्रीमा सघाउने संघसंस्थालाई पनि टेवा पुग्ने गरी व्यवस्था गरेको समितिका संयोजक बज्राचार्यले बताउनुभयो ।

कलाकार समितिले
नेवा: संस्कृतिका महत्वपूर्ण पर्वको
अवसरमा विभिन्न सांस्कृतिक
कार्यक्रम आयोजना गर्नुका साथै
गीत तथा नृत्य प्रतियोगिता,
कलाकार भेला, म्यूजिक भिडियो
वर्कशप, 'ललित रत्न' सम्मान
प्रदान गर्दै आएको छ ।

४ वर्ष अघि पहिलो पल्ट स्थानीय तहमा ललितपुर महानगरपालिका १६ वडामा वडा अध्यक्ष निर्मलरत्न शाक्यको अवधारणा अनुरूप कलाकार समिति स्थापना भएको हो । हाल अन्य वडाहरुमा समेत कलाकार समिति स्थापनाको अभियान चलेको छ ।

शेख हसिनाले इन्डियन फिल्ममाथिको प्रतिबन्ध हटाएकी थिइन

एजेन्सी । शेख हसिनाले प्रधानमन्त्री पदबाट राजीनामा दिएपछि बंगलादेश यतिबेला चर्चामा छ । नेतृ हसिना बंगलादेशमा हिन्दी फिल्म रिलिजको बाटो खोले व्यक्ति हुन् । बंगलादेशले सन् १९७१ मा भारतीय फिल्मको प्रदर्शनमा प्रतिबन्ध लगाएको थियो । हसिनाले सन् २०२३ मा यो प्रतिबन्ध हटाएकी थिइन् । किनभने त्यहाँको फिल्म उद्योग निकै कमजोर अवस्थामा थियो । शाहरुख खानको फिल्म ‘पठान’ प्रतिबन्ध हटेको ५१ वर्षपछि बंगलादेशमा रिलिज भएको पहिलो भारतीय फिल्म हो ।

বংলাদেশী ফিল্ম উদ্যোগকো
কুরা গর্দা যসলাই ডলিউড পনি
ভনিচ্ছ । যস ফিল্ম উদ্যোগকো
রাজধানী ঢাকা হো । ভারতমা হরেক
বর্ষ ঔসত দুই হাজার ফিল্ম বন্ছন
ভনে বংলাদেশমা মাত্রৈ বর্ষমা ৩০-
৭০০ ফিল্ম বন্ছন ।

९० को दशकमा हरेक बंगलादेशी फिल्ममा हिन्दी फिल्मको नक्कल गरिएको हुन्थ्यो । दर्शकलाई हलमा तान्न बंगलादेशी निर्माताले सन् २००० पछि अश्लील फिल्मको सहारा लिएका थिए, जसकारण त्यहाँको फिल्म क्षेत्र खुम्चिन बाध्य भयो । त्यो समस्याबाट त्यहाँको फिल्म अहिले पनि मुक्त हुन सकेको छैन ।

स्वतन्त्रतापछि बंगलादेश सरकारले सन् १९७२ मा कुनै पनि विदेशी फिल्मलाई आफ्नो देशमा देखाउन अनुमति नदिने निर्णय गर्‍यो । स्थानीय फिल्मलाई त्यहाँ प्रवर्धन गर्ने सरकारको निर्णयको तर्क थियो । तर यो निर्णय उल्टो भयो । ८०-९० को अवधिमा बंगलादेशमा दर्शकलाई मनोरञ्जन दिने खालका फिल्म बन्न सकेनन् । त्यतिबेला ढलउडमा नक्कल गर्ने चलन थियो । लगभग हरेक फिल्म हिन्दीबाट नक्कल गरेर बनाइएका थिए । निर्माता केवल बंगाली फिल्मलाई मात्र हलमा चलेको हेर्न चाहन्थे ।

सन् १९९३ पछि बंगाली फिल्म उद्योगलाई बलिउड अभिनेता सलमान शाहको माध्यमबाट पुनर्जीवित गर्ने मौका मिल्यो । शाहको डेब्यु फिल्म 'कमत थेके कमत' थियो जुन हिन्दी फिल्म 'कयामत से कयामत तक' को रिमेक थियो । यो फिल्म सुपरहिट भयो र सलमान चम्किए । यसपछि उनले धेरै फिल्म 'ब्याक टु ब्याक' पाए । सन् १९९४ मा उनका ६ वटा फिल्म रिलिज भए जसमध्ये अधिकांश हिट सावित भए । केही

समयमै सलमानलाई बंगलादेशी फिल्मको पहिलो सुपरस्टार भनिन थाल्यो ।

प्यानमाझूनको
 क्रैज अचम्मको थियो र दर्शकलाई
 थिएटरमा तान्ने शक्ति सलमानमा
 मात्र थियो । सलमानलाई प्यानमाझ
 'प्रिन्स अफ घालिउड' भनेर
 चिनिन्थ्यो । सन् १९९९ मा उनका
 ९ फिल्म लगातार प्रदर्शन भए
 जसले हललाई जीवन्त बनायो । २४
 वर्षको उमेरमा शाहको शंकास्पद
 अवस्थामा मृत्यु भयो । उनको
 शव अपाउँ अपार्टमेन्टको पंखामा
 भण्डिएको अवस्थामा फेला परेको
 थियो । शाहले आत्महत्या गरेको
 प्रहरी अनुसन्धानबाट खलेको छ ।

सलमानको मृत्युपछि दर्शकमा थिएटरप्रति मोहभंग भयो । सन् २००० सम्ममा थिएटर मालिक र निर्माताले सस्तो रणनीति अपनाए जसले बंगलादेशी फिल्मको पतन सुरु भयो । वास्तवमा निर्माताले अश्लील फिल्ममार्फत दर्शकको ध्यान आकर्षित गर्न खोजेका थिए । यसलाई बंगलादेशी फिल्मको इतिहासमा 'कट पिस एरा' भनिन्छ जसले फिल्म उद्योगलाई ध्वस्त पारेको थियो ।

बंगलादेशमा भलर फिल्मको सुरुवात सन् १९९९ मा आएको फिल्म 'रंगा बाउ'बाट भएको थियो। जसमा ऋतुपर्णो सेनगुप्ता, अमिन खान र हुमायुन फरीदीको मुख्य भूमिका थियो। यसका निर्देशक मोहम्मद हुसेन थिए। फिल्ममा धेरै रोमान्टिक दृश्य र भलर डान्स मुभ देखाइएको थियो। यसले दर्शकलाई हलमा आकर्षित गर्ने र डुब्दै गएको फिल्मको व्यवसायलाई पुनर्जीवित गर्नेमा निर्माता विश्वस्त थिए। मिडिया रिपोर्टका अनुसार यी सबै शक्तिशाली राजनीतिज्ञको सहमतिमा हुन्थ्यो।

बंगलादेशी फिल्मलाई हलमा पोर्न फिल्मले विस्थापित गरेको छ । यसले बंगलादेशी फिल्मलाई ठूलो नोक्सान पुऱ्यायो, जसलाई हलउजन् सन् २००३ मा अश्लील फिल्मविरुद्ध आन्दोलन सुरु भयो । फिल्म डेभलपमेन्ट कर्पोरेसनअधि कलाकारले प्रदर्शन गर्न थाले । फलस्वरूप, सरकारको हस्तक्षेपले बंगलादेशी फिल्म अन्ततः सन् २००९ मा अश्लील फिल्मको चंगुलबाट मुक्त भयो ।

विगत दश-पन्ध्र वर्षमा 'अयंबाजी', 'मोनपुरा', 'ढाका अट्याक' जस्ता फिल्मलाई मात्र मौलिक मानिन्छन् । यही कारण बंगलादेशी दर्शकले उनीहरूको

प्रशंसा गरे र हेर्न हलसम्म पुगे ।

बंगलादेशी फिल्म उद्योगले सुरुमा सरकारबाट सहयोग पाएन । यो फिल्म उद्योगलाई अनाथ भनिल्यो । तर सन् १९९६ मा शेख हसिना पहिलो पटक प्रधानमन्त्री भएपछि, निर्यातमा उल्लेख्य सुधार आएको थियो । यो फिल्म क्षेत्रलाई पहिलो पटक सन् २००१ मा उद्योगको दर्जा दिइएको थियो । यससँगै बंगलादेश फिल्म विकास निगम (बीएफडीसी) पनि स्थापना भएको थियो । लामो समयदेखि सरकारले हरेक वर्ष केही फिल्म उद्योगलाई अनुदान पनि दिने गरेको छ ।

गत वर्ष नै शेख हसिनाले फिल्म निर्मातालाई राम्रो फिल्म बनाउनमा ध्यान दिन आग्रह गरेकी थिइन् । वास्तवमा घरेलु फिल्मको दयनीय अवस्थालाई ध्यानमा राख्दै निर्माता फिल्ममा पैसा लगानी गर्न चाहँदैनन्, जसकारण बंगलादेशमा फिल्मको भविष्यमाथि संकट गठिँदै गएको छ । शेख हसिनाले पनि सन् २०२२ मा देशमा फिल्म हलको निर्वासा सुधारन र नयाँ मल्टिप्लेक्स अस्थापन गर्न ७०० करोड भारुको कोष घोषणा गरेकी थिइन् ।

सन् १९७२ मा बंगलादेशमा भारतीय फिल्म रिलिजमा प्रतिबन्ध लगाएको थियो । त्यहाँको स्थानीय उद्योगको प्रवर्द्धन होस् र रोजगारी पनि बढोस् भन्ने उद्देश्य राखिएको थियो । तर कैयौँ पटक नियम बदलिए र हिन्दी फिल्म रिलिज भए तर ती असफल सावित भए । सन् २००९ मा आमिर खानको 'ध्री इडियट्स' र सन् २०१० मा शाहरुख खानको 'माई नेम इज खान' बंगलादेशमा रिलिज भए पनि स्थानीय फिल्म संगठनको विरोधका कारण हलबाट हटाउनुपर्ने बाध्यता थियो ।

सन् २००९ मा सलमान खानको फिल्म 'वान्टेड' भारतमा रिलिज भएको थियो । सन् २०१५ मा बंगलादेशमा पनि रिलिज भएको थियो । तर केही स्थानीय सिनेमा संघसंस्थाले फिल्म रिलिजको विरोध गरेका छन् । त्यसपछि, एक हप्तासम्म चलि रहेको ५० थिएटरबाट 'वान्टेड' हटाइयो । आठ वर्षपछि सन् २०२३ मा बंगलादेशी फिल्म क्षेत्रको कमजोर अवस्था देखेर शेख हसनाले त्यहाँ विदेशी फिल्म रिलिजमा लगाइएको प्रतिबन्ध हटाइन् । बंगलादेश सरकारले १० वटा विदेशी फिल्म देशमा व्यावसायिक रूपमा रिलिज गर्ने निर्णय गरेको छ । एजेन्सीको सहयोगमा

हिराबज्रा ज्वेलरी

मध्यपुर थिमि- ०४, शंखधरचोक, भक्तपुर

Hira Bajra Jewellery

Madhyapur Thimi-04, Shankhadhar Chowk, Bhaktapur

शुद्ध बज्रा ज्वेलरी

मो.नं. : ९८४१३३३०९६७

Tel : ०१-६६३२८०९

Website : www.facebook.com/hbjewels

सदस्य

नेपाल सुनचौदी महासंघ

अध्यक्ष

हिरा ज्वेलर्स प्रा. लि.

पूर्व अध्यक्ष

व्यासप्रसाद मुखर्जी, धिमि

नेपाल सुनचौदी व्यवसायी संघ

भक्तपुर शाखा

सुसहायकार

नेपाल सुनचौदी व्यवसायी संघ

भक्तपुर, शाखा

अर्जुन श्रेष्ठ **इन्द्रभक्त श्रेष्ठ**
 को-अडिनेटर **यवस्थापक**
 ९८४९३००४९६, ९८४७४७४९४९६ ९८४९००४७९९, ९८१०३९१०८७

पार्टी प्यालेसको दुनियाँमा
एक उत्कृष्ट नाम

शंखधर पार्टी प्यालेस

शंखधर चोक, मध्यपुर थिमि-४, भक्तपुर
फोन नं.: ०१-५०३३४८८
मोबाईल: ९८४१३६८५३५, ९८४१४१६९११

अत्याधुनिक सुविधा सहित रमणिय पारिवारिक वातावरणमा विवाह, ब्रतबन्ध तथा अन्य शुभकार्य लगायत सेमिनार, गोष्ठिका साथै विविध प्रदर्शनीको लागि सम्पूर्णहोस ।

प्रकाशक / कार्यकारी सम्पादक: दीपक श्रेष्ठ, सम्पादक: दीपिका श्रेष्ठ, व्यवस्थापक: दिवस श्रेष्ठ, कार्यालय: सुन्दरनगर, मध्यपुर थिमि-३, भक्तपुर, फोन: ६६३३६५२, ९८५११०२२७३, मुद्रण: धिम्ले अफसेट प्रेस, अनामनगर, web Portal : www.thimitimes.com.np/